

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Επιμέλεια: Δρ. Άννα Κοντονή (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας)

ΚΑ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΑΘΗΝΑ 2010

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Συντονιστής: Θεμιστοκλής Παναγιωτόπουλος, Διευθυντής ΕΣΔΔ

Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας: Άννα Κοντονή

ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΣΥΝΕΒΑΛΑΝ ΕΠΙΣΗΣ:

Αναστασία Παπαστυλιανού (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας Προγράμματος Πληροφορικής)

Μαρίνα Παππά (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας Προγράμματος Ξένων Γλωσσών)

Χρήστος Μπουρσανίδης (Υπεύθυνος Σπουδών & Έρευνας)

Αθηνά Σπακουρή (Υπεύθυνη Αναπλήρωσης Δ/ντή ΕΣΔΔ - Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας)

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΟΙΝΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ**

Επιμέλεια:

Δρ. Άννα Κοντονή (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
I. Σύντομη περιγραφή του Προγράμματος	9
II. Σεμινάρια, Διαλέξεις και Στρογγυλά Τραπέζια	14
III. Οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας	14
ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	17
ΚΦ-Θ01: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	19
ΚΦ-M01: ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	19
ΚΦ-M02: ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ	22
ΚΦ-Θ02: ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	25
ΚΦ-M03: ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	25
ΚΦ-M04: ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Ν. 3528/2007)	28
ΚΦ-E01: ΣΥΝΤΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ	31
ΚΦ-Θ03: ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	33
ΚΦ-M05: ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	33
ΚΦ-M06: ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ	38
ΚΦ-Θ04: ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	43
ΚΦ-M07: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	43
ΚΦ-M08: ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	46
ΚΦ-Θ05: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	49
ΚΦ-M09: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	49
ΚΦ-E02: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	53
ΚΦ-E03: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	56
ΚΦ-Θ06: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	61

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σημείωμα της Υπευθύνου Σπουδών & Έρευνας του Τμήματος Κοινής Φάσης Σπουδών

I. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τα σύγχρονα προβλήματα της οικονομίας, της ανάπτυξης, της πολιτικής σε ένα νέο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, επιβάλλουν τη συστηματική και ολοκληρωμένη γνώση των προβλημάτων της Δημόσιας Διοίκησης, η οποία καλείται να δώσει λύσεις υπεύθυνες και αποτελεσματικές, εναρμονισμένες στη λογική του κοινού συμφέροντος.

Το Πρόγραμμα της Κοινής Φάσης Σπουδών αποβλέπει στην παροχή ενός επιπέδου γενικών γνώσεων που αφορούν στη Δημόσια Διοίκηση, κοινού προς όλους τους σπουδαστές. Αποσκοπεί στην ομογενοποίηση των σπουδαστών, οι οποίοι προέρχονται από διαφορετικούς επιστημονικούς χώρους και με τον τρόπο αυτό λειτουργεί υποστηρικτικά προς τα τμήματα εξειδίκευσης.

Ο σκοπός της Κοινής Φάσης Σπουδών επιτυγχάνεται, αφ' ενός, μέσω των **Μαθημάτων**, τα οποία αναφέρονται σε γνωστικά αντικείμενα και εργαλεία που καλλιεργούν τη διοικητική ικανότητα και διευρύνουν το πεδίο προβληματισμού ενός σύγχρονου διοικητικού στελέχους, αφ' ετέρου, μέσω των **Εργαστηρίων**, ή άλλων συμπληρωματικών μορφών εκπαίδευσης, που έχουν στόχο την εξοικείωση των σπουδαστών με την εμπειρία και την πρακτική της διοικητικής πραγματικότητας στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση.

Ο σχεδιασμός του Προγράμματος της Κοινής Φάσης Σπουδών της ΚΑ' Εκπαιδευτικής Σειράς έλαβε υπόψη τις Αξιολογήσεις της Κοινής Φάσης Σπουδών της Κ' Εκπαιδευτικής Σειράς.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα στοιχεία αυτά και λαμβάνοντας υπόψη την ύλη των υποχρεωτικών μαθημάτων του Εισαγωγικού Διαγωνισμού προκειμένου να αποφευχθούν επαναλήψεις και επικαλύψεις, στο παρόν πρόγραμμα επέρχονται ορισμένες τροποποιήσεις στους άξονες και στο περιεχόμενο των μαθημάτων, ώστε να εξυπηρετείται καλύτερα η φυσιογνωμία της σχολής και ειδικότερα ο σκοπός δημιουργίας στελεχών εναρμονισμένων με τη σύγχρονη διοικητική πραγματικότητα.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, το **Πρόγραμμα της Κοινής Φάσης Σπουδών της ΚΑ' Εκπαιδευτικής Σειράς** διαμορφώνεται ως εξής:

ΚΦ-Θ01: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

ΚΦ- Μ01: Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές: αναλύονται το περιεχόμενο και οι διαδικασίες διαμόρφωσης των πολιτικών του κράτους με γνώμονα το αίτημα της «καλής (έντιμης) διακυβέρνησης» (good governance). Τα εντεινόμενα σε παγκόσμιο επίπεδο φαινόμενα αδιαφάνειας, διαφθοράς και περιορισμένης λογοδοσίας σε όλους τους τομείς οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής δράσης οδηγούν στην απαίτηση συγκρότησης και λειτουργίας «Ηθικού Κράτους».

ΚΦ-Μ02: Κανονιστική Μεταρρύθμιση και Καλή Νομοθέτηση: αναλύονται οι αρχές και οι διαδικασίες καλής νομοθέτησης με στόχο τη βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος για μια αποτελεσματικότερη δημόσια διοίκηση.

ΚΦ-Θ02: ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΦ- Μ03: Κανόνες Διοικητικής Δράσης Δημόσιου Τομέα: αναλύονται οι κλασικές έννοιες του Διοικητικού Δικαίου και κυρίως η εφαρμογή τους. Ειδικότερα, η θεμελίωση της δημόσιας διοίκησης ως *απρόσωπης έννομης τάξης*, η οποία προσδιορίζεται από τη σχέση «κράτους», «δημόσιου λειτουργού» και «κοινωνίας πολιτών» στο πλαίσιο *ομοιόμορφων και τυποποιημένων διοικητικών πρακτικών* με βάση τις αρχές της διαφάνειας, της νομιμότητας των πράξεων της διοίκησης και της αποτελεσματικής λειτουργίας των ελεγκτικών μηχανισμών.

ΚΦ-Μ04: Υπαλληλικός Κώδικας (Ν.3528/2007): αναλύονται οι κανόνες υπηρεσιακής κατάστασης του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης, ώστε η εργασιακή απόδοση να βασίζεται στις *αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας*, καθώς και οι κανόνες ορθής διοικητικής συμπεριφοράς, ώστε να υπάρχει μια *αμοιβαία σχέση συνεργασίας και εμπιστοσύνης* μεταξύ δημοσίων υπαλλήλων και πολιτών.

ΚΦ- Ε01: Σύνταξη Δημοσίων Εγγράφων: σκοπός του εργαστηρίου είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων σύνταξης νόμιμων και τεχνικά άρτιων διοικητικών εγγράφων κάθε είδους.

ΚΦ-Θ03: ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΚΦ- Μ05: Αρχές Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργανωτική Ανάπτυξη στη Δημόσια Διοίκηση : αναλύονται θεματικές που συνδέονται με την προσαρμογή της δημόσιας διοίκησης σε διαδικασίες, οι οποίες αφ' ενός επιτυγχάνουν να «*απομειώνουν*» (reduzieren) και να *ρυθμίζουν την πολυπλοκότητα* του σύγχρονου κόσμου και αφ' ετέρου αναπτύσσουν *μηχανισμούς διευθέτησης των συγκρούσεων*. Ειδικότερα, η λειτουργία και ο ρόλος της ομάδας στις σύγχρονες οργανώσεις, οι κανόνες επικοινωνίας, οι αρχές διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού, η αποτελεσματική διαχείριση των αλλαγών, συγκροτούν τις αναγκαίες διαδικασίες για τη θεμελίωση μιας σύγχρονης ανθρωποκεντρικής δημόσιας διοίκησης.

ΚΦ- Μ06: Δομές και Εργαλεία Δημοσίου Μάνατζμεντ: αναλύονται οι κύριες προσεγγίσεις και τα εργαλεία του μάνατζμεντ απόδοσης, του στρατηγικού μάνατζμεντ και του μάνατζμεντ ποιότητας. Ειδικότερα, η προσαρμογή της δημόσιας διοίκησης σε *σύγχρονα μοντέλα μέτρησης και αξιολόγησης* της ποιότητας και της απόδοσης των διοικητικών διαδικασιών αποτελεί βασική παράμετρο μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού προς την κατεύθυνση λειτουργίας της όχι μόνο ως εφαρμοστή νομικών διατάξεων, αλλά και ως παραγωγού *αποτελεσμάτων*.

ΚΦ-Θ04: ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΚΦ- Μ07: Ευρωπαϊκή Ένωση και Πολιτικές: αναλύονται οι κανόνες λειτουργίας της *Ευρωπαϊκής Ένωσης*, οι αρχές που διέπουν τις μορφές συλλογικής διακυβέρνησης, όπως διαμορφώνονται στο ευρωπαϊκό περιβάλλον, καθώς και οι στρατηγικές κατευθύνσεις των ευρωπαϊκών πολιτικών.

ΚΦ-Μ08: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς: αναλύονται η στρατηγική της Λισσαβόνας, τα μέσα άσκησής της, καθώς και οι επιχειρησιακοί στόχοι στο πλαίσιο της 4^{ης} Προγραμματικής Περιόδου.

ΚΦ-Θ05: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΚΦ-Μ09: Εισαγωγή στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση: Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάλυση των βασικών αρχών και εννοιών της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και η παρουσίαση των βασικών αναγκαιοτήτων και σύγχρονων κοινωνικών προκλήσεων οι οποίες ωθούν προς την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.

ΚΦ- Ε02: Ηλεκτρονική Ανάπτυξη και Διαχείριση Διοικητικών Εργασιών:

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η ανάδειξη του ρόλου των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών για την ορθή διαχείριση των διοικητικών εργασιών. Στόχος είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων για την ηλεκτρονική διαχείριση δεδομένων, την τυποποίηση εγγράφων, την ηλεκτρονική ένταξή τους στη ροή εργασιών μιας υπηρεσίας και τη δομημένη παρουσίαση και ανάδειξη των Πληροφοριών.

ΚΦ- Ε03: Τεχνολογίες Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων:

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η ανάδειξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών για την υποστήριξη της εισαγωγής, ανάπτυξης, συντήρησης και αξιοποίησης πληροφοριακών συστημάτων στη Δημόσια Διοίκηση.

Η Συνεισφορά του Προγράμματος στους Τελικούς Στόχους της Σχολής

Ο εκσυγχρονισμός των λειτουργιών και η αποδοτικότητα της Δημόσιας Διοίκησης είναι αναπόφευκτα συνδεδεμένη με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων των τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Σκοπός των μαθημάτων / εργαστηρίων του Προγράμματος Πληροφορικής στην Κοινή Φάση Σπουδών είναι η ανάδειξη των εργαλείων Πληροφορικής και Επικοινωνιών ως μέσων υποστήριξης και ανασχεδιασμού των διοικητικών εργασιών καθώς και η ανάδειξη των μεθοδολογιών και τεχνολογιών για την επίτευξη της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Η **φιλοσοφία** και οι **στόχοι** του Προγράμματος Πληροφορικής συνοψίζονται στα παρακάτω:

- στην υποστήριξη και αντιμετώπιση των αναγκών της Δημόσιας Διοίκησης με νέες μεθοδολογίες και εργαλεία Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για την υποστήριξη του στόχου της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- στην ενημέρωση γύρω από τις νέες δυνατότητες επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών μέσω Δικτύων Η/Υ
- στην ενημέρωση γύρω από νέες μεθόδους εξαγωγής, διαχείρισης και ανάδειξης της πληροφορίας στο σύγχρονο τεχνολογικό περιβάλλον
- στη στήριξη του έργου των επιστημόνων της Δημόσιας Διοίκησης με τις σύγχρονες επιστημονικές μεθοδολογίες, και εξειδικευμένα εργαλεία και συστήματα Πληροφορικής
- στην αντιμετώπιση των αναγκών ενός γραφείου, μέσω της αυτοματοποίησης ή και ανασχεδίασης των εργασιών του με στόχο την ένταξή τους σε ένα ευρύτερο ψηφιοποιημένο και ηλεκτρονικό περιβάλλον

ΚΦ-006: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Το Πρόγραμμα **Ξένων Γλωσσών**, το οποίο παρακολουθούν όλοι οι σπουδαστές, βασίζεται στις αρχές του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως διατυπώνονται στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για την εκμάθηση των ξένων γλωσσών και στοχεύει στην αποτελεσματική επικοινωνία και τον χειρισμό ειδικών θεμάτων και ορολογίας από τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης. Ιδιαίτερα στην Κοινή Φάση Σπουδών το πρόγραμμα των ξένων γλωσσών επικεντρώνεται στη διδασκαλία γλώσσας για ειδικούς σκοπούς κυρίως στους τομείς της εφαρμογής δημοσίων πολιτικών, της οργάνωσης και λειτουργίας των δημοσίων οργανισμών και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Στην Ε.Σ.Δ.Δ. διδάσκονται πέντε ξένες γλώσσες: Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική, Ιταλική, Ισπανική. Οι σπουδαστές οφείλουν να παρακολουθούν δυο από τις πέντε ξένες γλώσσες από τις οποίες η μια είναι υποχρεωτικά η Αγγλική.

Για τους σπουδαστές που επέτυχαν σε κάποιο από τα μονόγλωσσα Τμήματα Εξειδίκευσης η μια από αυτές τις δυο ξένες γλώσσες που είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν είναι η ξένη γλώσσα με την οποία πέτυχαν την εισαγωγή τους στην ΕΣΣΔ.

Για τους σπουδαστές που επέτυχαν σε κάποιο από τα δίγλωσσα Τμήματα Εξειδίκευσης οι δυο ξένες γλώσσες που είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν είναι οι ξένες γλώσσες με τις οποίες πέτυχαν την εισαγωγή τους στην ΕΣΣΔ.

II. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ, ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΡΟΓΓΥΛΑ ΤΡΑΠΕΖΙΑ

Ειδικά σεμινάρια, διαλέξεις και στρογγυλά τραπέζια, σε αντικείμενα της διοίκησης, καθώς και σε γενικότερου ενδιαφέροντος θέματα, ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, ικανοποιώντας τις ανάγκες θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης των Σπουδαστών της ΕΣΔΔ.

III. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ *

A. Πρόγραμμα Σπουδών Κοινής Φάσης Σπουδών

Στο Πρόγραμμα Σπουδών της Κοινής Φάσης διδάσκονται εννέα Μαθήματα, τρία Εργαστήρια και πέντε Ξένες Γλώσσες, οργανωμένα σε έξι Θεματικούς Άξονες. Τα μαθήματα, τα εργαστήρια και οι ξένες γλώσσες διεξάγονται όλες τις εργάσιμες ημέρες.

Σχετική ιδιομορφία παρουσιάζουν τα εργαστήρια που χρησιμοποιούν Η/Υ, τα οποία οργανώνονται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους.

Σχετική ιδιομορφία παρουσιάζει επίσης το Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών που πραγματοποιείται δύο φορές την εβδομάδα από 2 ώρες κάθε φορά. Η κατανομή σε τμήματα γίνεται με βάση το τμήμα εξειδίκευσης. Η διδασκαλία γίνεται σε ενιαίο επίπεδο για τη/τις γλώσσα/ες που βαθμολογούνται ανά τμήμα εξειδίκευσης. Ως κύρια γλώσσα, ή κύριες γλώσσες θεωρείται/ούνται η/οι γλώσσα/ες με την οποία/ες οι σπουδαστές έχουν εισαχθεί στην ΕΣΔΔ και αυτή συμμετέχει στη διαμόρφωση του βαθμού κάθε φάσης ως μάθημα. Θα λειτουργήσουν τμήματα, τα οποία αφορούν στις πέντε διδασκόμενες γλώσσες (Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική, Ιταλική και Ισπανική).

B. Μεθοδολογική προσέγγιση

Τα μαθήματα και τα εργαστήρια υποστηρίζονται με διαλέξεις, μελέτες περιπτώσεων, σεμινάρια, στρογγυλά τραπέζια, role-playing, σύνταξη και αξιολόγηση ερωτηματολογίων και με συμπληρωματικές δράσεις, όπως ημερίδες, επισκέψεις, παρουσιάσεις έργων κλπ.

* Ανάλογα με τις ανάγκες υλοποίησης του Εβδομαδιαίου Προγράμματος είναι δυνατόν να επέρχονται τροποποιήσεις, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία του συνολικού Προγράμματος της Κοινής Φάσης Σπουδών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΦΑΣΗΣ

ΚΟΙΝΗ ΦΑΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ / ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
ΚΦ-Θ01	ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	52
ΚΦ-M01	ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ & ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	26
ΚΦ-M02	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ & ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ	26
ΚΦ-Θ02	ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ & ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	78
ΚΦ-M03	ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	26
ΚΦ-M04	ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Ν.3528/2007)	26
ΚΦ-E01	ΣΥΝΤΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ	26
ΚΦ-Θ03	ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	68
ΚΦ-M05	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	30
ΚΦ-M06	ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ	38
ΚΦ-Θ04	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ & ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	52
ΚΦ-M07	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	26
ΚΦ-M08	ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	26
ΚΦ-Θ05	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	88
ΚΦ-M09	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	26
ΚΦ-E02	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	36
ΚΦ-E03	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	26
ΚΦ-Θ06	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	68
ΚΦ-ΞΓ	ΑΓΓΛΙΚΗ	34
	ΓΑΛΛΙΚΗ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ή ΙΤΑΛΙΚΗ ή ΙΣΠΑΝΙΚΗ	34
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΦΑΣΗΣ		406

Στις ανωτέρω ώρες συμπεριλαμβάνονται τόσο οι ώρες θεωρίας όσο και οι ώρες επιτήρησης και διόρθωσης γραπτών.

ΚΑ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

Πέραν των ανωτέρω διδακτικών ωρών που αντιστοιχούν στα Μαθήματα, στις Ξένες Γλώσσες και στα Εργαστήρια, όπως καταγράφονται στον Πίνακα, η εκπαιδευτική διαδικασία περιλαμβάνει και:

- προετοιμασία διδακτικού έργου (σχέδιο μαθήματος, εργαστηρίου, ξένης γλώσσας)
- αξιολόγηση εργασιών
- συμμετοχή σε διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες (π.χ. διαλέξεις, ημερίδες κλπ.)

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΦ-Θ01: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Ο θεματικός άξονας ΚΦ-Θ01: «Ανάπτυξη και Εφαρμογή Δημοσίων Πολιτικών» αποτελείται από τα μαθήματα ΚΦ-Μ01: «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές» και ΚΦ-Μ02 «Κανονιστική Μεταρρύθμιση και Καλή Νομοθέτηση»

ΚΦ-Μ01: ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των σπουδαστών/τριών στις βασικές έννοιες της δημόσιας πολιτικής και στη διαδικασία διαμόρφωσής της, έτσι ώστε να τηρούνται οι αρχές της δεοντολογίας. Το αίτημα της «καλής (έντιμης) διακυβέρνησης» (good governance) κυριαρχεί σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο εξαιτίας της αυξανόμενης συχνότητας αποκαλύψεων για φαινόμενα διαφθοράς, αδιαφάνειας και περιορισμένης λογοδοσίας. Η δημόσια διοίκηση δεν αρκεί να συμμορφώνεται με τους κανόνες δικαίου που διέπουν τη λειτουργία της, χρειάζεται επιπλέον να εμπνέεται από ένα πνεύμα έντιμης διαχείρισης της εξουσίας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Τα κλασικά «εργαλεία» της δημόσιας πολιτικής

- Πολίτης και ιδιώτης – Διάκριση πολιτικής κοινωνίας και ιδιωτικής κοινωνίας
- Η νομιμοποίηση στην κλασική θεωρία και πρακτική: η εκλογική συμμετοχή ως συναίνεση – Το «consent of the governed» με στόχο το bonum privatum – Η δημόσια διοίκηση ως νομιμοποιητικός μηχανισμός – Η «raison d'Etat» στο πολιτικό γίγνεσθαι
- Δικαιώματα και Κράτος: η έννοια του δικαιώματος, τα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα και το κράτος πρόνοιας – το κοινωνικό κράτος

2. Μετανεωτερική εποχή

- Η νομιμοποίηση μέσω των ανθρωπίνων δικαιωμάτων – Η πολιτική συμμετοχή ως αυτοπροσδιορισμός του πολίτη – Η λειτουργική σημασία του «συστήματος κοινών αξιών» (common value system) ως κανονιστικού υποδείγματος της ατομικής δράσης και της κοινωνικής συναίνεσης
- Η «διαδικασία εκμάθησης» ως νομιμοποίηση των αποφάσεων στο πλαίσιο σχηματισμού εμπιστοσύνης προς το πολιτικό σύστημα
- Η νομιμοποίηση ως επίδοση του συστήματος να διασφαλίζει το ισχύον δίκαιο και την εφαρμογή των δεσμευτικών πολιτικών αποφάσεων – Οι διαμεσολαβητικές λειτουργίες του διοικητικού μηχανισμού

3. Δημόσιες Πολιτικές: η διαδικασία διαμόρφωσης και παραγωγής

- Δημόσιος Διάλογος και Κοινωνική Διαβούλευση: Ομοιότητες και Διαφορές
- Κοινωνία πολιτών, Δίκτυα και κοινωνική διαβούλευση - Ομάδες συμφερόντων και ο ρόλος των ελίτ - Ο ρόλος της δημόσιας χρήσης του Λόγου και η σχέση «παικτών» και κανόνων «παιχνιδιού» - Η δυναμική των κοινωνικών κινήματων και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων - Καλές Πρακτικές
- Η θεσμική κατοχύρωση της κοινωνικής διαβούλευσης - Η κοινωνική διαβούλευση στην Ελλάδα: Προβλήματα και προοπτικές
- Κοινωνική διαβούλευση και λήψη απόφασης - Υποδείγματα ανάλυσης λήψης απόφασης (ορθολογικά μοντέλα, χαοτικά κλπ.) - Ο ρόλος των θεσμικών παικτών στη διαμόρφωση της κυβερνητικής διάταξης προβλημάτων και η επιλογή των εναλλακτικών λύσεων
- Αξιολόγηση δημοσίων πολιτικών και τρόποι αντιμετώπισης του ελλείμματος υλοποίησης τους

4. Πολυ-επίπεδη Διακυβέρνηση

- Η πολιτική διαδικασία συγκρότησης του «έθνους κράτους» - Διαφοροποιήσεις και ιδιαιτερότητες στην ευρωπαϊκή ήπειρο
- Πολυπολιτισμικές κοινωνίες και ταυτότητες στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον
- Ενδο-εθνική και δι-εθνική διακυβέρνηση
- Συντονισμός και Στρατηγική της πολυ-επίπεδης διακυβέρνησης
- Πολλαπλότητα/Ετερότητα στόχων στην πολυ-επίπεδη διακυβέρνηση
- Αποτελεσματικότητα της και πολυ-επίπεδη διακυβέρνηση
- Παρόν και μέλλον της πολυ-επίπεδης διακυβέρνησης στην Ελλάδα

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Καρκατσούλης Π., *Το Κράτος σε μετάβαση*, Ι. Σιδέρης 2004

Μακρυδημήτρης Α., *Προσεγγίσεις στη Θεωρία Οργανώσεων*, Καστανιώτης, Αθήνα 2004

Α.Μακρυδημήτρης, *Κράτος και Κοινωνίας των Πολιτών*, εκδ. Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις, Αθήνα

Μιχαλόπουλος Ν., *Η Διοίκηση σε μετάβαση. Από τη γραφειοκρατία στο δημόσιο management*, Παπαζήσης, Αθήνα 2003

Σπανού, Κ. (2001), «Δημόσια Διοίκηση και Δημόσια Πολιτική» στο Σπηλιωτόπουλος, Ε, κλπ (επιμ) *Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα*, Αθήνα: Σάκκουλας

E. Armstrong, *Discussion Paper on Integrity, Transparency and Accountability in Public Administration*, U.N., August 2005

Bech U., *Τι είναι Παγκοσμιοποίηση, Λανθασμένες αντιλήψεις και απαντήσεις*, Καστανιώτης, Αθήνα 2000

Downs A., *Οικονομική Θεωρία της Δημοκρατίας*, Παπαζήσης, Αθήνα 1990

R.E.Goodin, Michael Moran, and Martin Rein, *The Handbook of Public Policy*, Oxford University Press

J.Habermas, *Ο Μεταεθνικός Αστερισμός*, Πόλις, Αθήνα 2003

Heretier A., *Policy making and diversity in Europe*, Cambridge Un. Press., 1999

Hill M., *New Agendas in the Study of the Policy Process*, Harvester Wheatsheaf, London 1993

Howlett M. & Ramesh M., *Studying Public Policy: Policy Cycles and Policy Subsystems*, Oxford University Press, Toronto 1995

Kingdon J., *Agendas, alternatives and public policies*, Harper Collins, New York 1994

N.Luhmann, *Νομιμοποίηση μέσω Διαδικασίας*, εκδ.Κριτική, Αθήνα 1995

Majone G., *Public Policy and Administration*, in R.E. Goodin & H.D. Klingemann (eds.), *A new handbook of political science*, Oxford University Press (1996)

Parsons W., *Public Policy*, Edward Elgar, Aldershot 1995

Rhodes R., *Understanding Governance*, Open University Press, Buckingham 1997

Jay M. Shafritz & Albert C. Hyde, *Classics of Public Administration, Fourth edition*, Harcourt Brace College Publishers

D.Schnapper, *Η Κοινωνία των Πολιτών*, Gutenberg, Αθήνα 2000

United Nations, *Anti-Corruption Symposium 2001: The Role of On-line Procedures in Promoting Good Governance*, Seoul 2003

United Nations, *Promoting Ethics in the Public Service*, 2000

United Nations, *Public Service in Transition: Enhancing Its Role, Professionalism, Ethical Values and Standards*, 1999

ΚΦ-Μ02: ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των σπουδαστών/τριών στις αρχές και τις διαδικασίες καλής νομοθέτησης σύμφωνα με την στρατηγική της Λισσαβόνας. Το αίτημα για μια αποτελεσματικότερη δημόσια διοίκηση είναι σε άμεση συνάφεια με τους κανόνες απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών, την κωδικοποίηση των ρυθμίσεων, την ενσωμάτωση του κοινοτικού δικαίου και την αξιολόγηση των συνεπειών των ρυθμίσεων στην οικονομία. Επιπλέον, παρουσιάζονται τα ισχύοντα στην Ε.Ε. και την χώρα μας μέσα από την σκιαγράφηση μιας οριζόντιας πολιτικής για την διασφάλιση της ποιότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η ποιότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων

- Πολιτικοί, νομικοί και οικονομικοί παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων
- Μέθοδοι και διαδικασίες διασφάλισης της καλής ποιότητας των κανονιστικών και νομοθετικών ρυθμίσεων

2. Η εξέλιξη της κανονιστικής μεταρρύθμισης

- Η κανονιστική μεταρρύθμιση ως οριζόντια δημόσια πολιτική
- Η κανονιστική μεταρρύθμιση ως μέρος των διοικητικών μεταρρυθμίσεων
- Από την «απορρύθμιση» στην «κανονιστική μεταρρύθμιση» και την «κανονιστική διακυβέρνηση»

3. Αρχές και εργαλεία καλής νομοθέτησης

- Αρχές της καλής ποιότητας των ρυθμίσεων: απλούστευση, κωδικοποίηση, αξιολόγηση αποτελεσμάτων εφαρμογής, ενσωμάτωση κοινοτικού δικαίου, δημόσια διαβούλευση και κοινωνική συναίνεση
- Ευρωπαϊκή πολιτική για την καλή νομοθέτηση – Η στρατηγική της Λισσαβόνας
- Η ενσωμάτωση της κοινοτικής στην εθνική νομοθεσία: Μέθοδοι και τεχνικές – Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα
- Η αξιολόγηση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων
- Μέτρηση διοικητικών βαρών- Το Τυποποιημένο Μοντέλο Κόστους
  - Περιγραφή του Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους (ΤΜΚ): Πληροφοριακές Υποχρεώσεις, Απαιτήσεις Δεδομένων, Διοικητικές Δραστηριότητες / παραδείγματα - Η χρήση των μαθηματικών τύπων/παραδείγματα - Τα είδη Μέτρησης: Μετρήσεις Περιόδου Βάσης, Μέτρηση Νέας Ρύθμισης -

- Κατηγοριοποίηση των Πληροφοριακών Υποχρεώσεων με βάση την πηγή των ρυθμίσεων και το είδος κόστους
- Φάσεις Εφαρμογής του Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους

2. Ρυθμιστικό πλαίσιο για την απλούστευση των διαδικασιών

- Ετήσιο πρόγραμμα απλούστευσης: Υπουργείο Εσωτερικών – Εμπλεκόμενοι Φορείς - Οργάνωση διαβούλευσης: οι μέτοχοι και η διαδικασία
- Τι πρέπει να περιλαμβάνει το εκάστοτε πρόγραμμα απλούστευσης
- Τα κριτήρια επιλογής των ρυθμίσεων που επιλέγονται για απλούστευση – Μείωση των διοικητικών βαρών
- Μονάδες τεκμηρίωσης: Αρμοδιότητες της Μονάδας του Υπουργείου Εσωτερικών και των άλλων Υπουργείων – Έκθεση ανάλυσης επιπτώσεων, αποτίμησης εφαρμογής της ρύθμισης και μέτρησης των διοικητικών βαρών

ΚΦ-Θ02: ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ο θεματικός άξονας ΚΦ-Θ02: «Το Θεσμικό και Κανονιστικό Πλαίσιο Λειτουργίας της Δημόσιας διοίκησης» αποτελείται από τα μαθήματα ΚΦ-Μ03: «Κανόνες Διοικητικής Δράσης Δημοσίου Τομέα», ΚΦ-Μ04: «Υπαλληλικός Κώδικας (Ν.3528/2007)» και το εργαστήριο ΚΦ-Ε01: «Σύνταξη Δημοσίων Εγγράφων».

ΚΦ-Μ03 ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Ι. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που είναι αναγκαίες για το προσωπικό της δημόσιας διοίκησης ανεξαρτήτως του τομέα στον οποίο υπηρετεί. Αυτές οι γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις είναι θεμελιώδεις και οριζόντιες, γιατί καθιερώνουν τη δημόσια διοίκηση ως απρόσωπη έννομη τάξη. Ειδικότερα, το μάθημα αποβλέπει στην ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων που συνδέονται με τις έννοιες «κράτος», «δημόσιος λειτουργός», «κοινωνία πολιτών», δηλαδή με τις προκείμενες εκείνες που συγκροτούν την έλλογη διοίκηση ως απρόσωπη νομιμοποίηση του σύγχρονου τύπου διακυβέρνησης. Το πρότυπο της «καλής διακυβέρνησης» προσδιορίζεται, μεταξύ των άλλων, από την **διαφάνεια** στη δράση της διοίκησης και τη **νομιμότητα** των πράξεων της, ώστε να υπάρχει μεταξύ κράτους και πολιτών μια σταθερή σχέση αμοιβαίας συνεργασίας και εμπιστοσύνης.

ΙΙ. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στα Στοιχεία Διοικητικού Δικαίου

- Εισαγωγή στην ορολογία και επεξήγηση εννοιών διοικητικού δικαίου

2. Διαφάνεια και Νομιμότητα Διοικητικής Δράσης

2.1. Διοικητική πράξη

- Έννοια και χαρακτηριστικά διοικητικής πράξης
- Διακρίσεις διοικητικών πράξεων: Ατομική και Κανονιστική διοικητική πράξη
- Έκδοση διοικητικών πράξεων
- Διάρκεια και λήξη ισχύος διοικητικών πράξεων
- Ανάκληση διοικητικών πράξεων
- Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας

2.2. Αρχή νομιμότητας

- Έννοια και περιεχόμενο αρχής της νομιμότητας
- Τεκμήριο νομιμότητας
- Άρση συγκρούσεων μεταξύ κανόνων δικαίου

ΚΑ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

- Ιεραρχία κανόνων δικαίου.(Κοινοτικό δίκαιο, Σύνταγμα, διεθνές δίκαιο, τυπικός νόμος, κανονιστικές διοικητικές πράξεις.) Εννοιολογικά χαρακτηριστικά κάθε πηγής δικαίου
- Γενικές αρχές δημοσίου δικαίου (αρχές της χρηστής διοίκησης, της αναλογικότητας, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης κ.λπ.)
- Υπεροχή του ειδικού νόμου. Τρόποι ερμηνείας. Παραδείγματα
- Έναρξη ισχύος του νόμου. Αναδρομικότητα

2.3. Διοικητικός έλεγχος νομιμότητας διοικητικής δραστηριότητας

- Μορφές ελέγχου νομιμότητας. Διοικητικές προσφυγές, διοικητική εποπτεία
- Έλεγχος νομιμότητας και ουσίας. Διάκριση, παραδείγματα
- Παρεμπόδιων έλεγχος νομιμότητας
- Ανάκληση διοικητικής πράξης. Έννοια, προϋποθέσεις
- Έλεγχος από ανεξάρτητες διοικητικές αρχές ή άλλα σώματα

2.4. Δικαστικός έλεγχος νομιμότητας διοικητικής δραστηριότητας

- Έννοια διοικητικής διαφοράς. Ουσιαστικές και ακυρωτικές διαφορές
- Διοικητικά δικαστήρια
- Συμβούλιο της Επικρατείας
- Ελεγκτικό Συνέδριο
- Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο
- Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

2.5. Δικαστικές προσφυγές

- Αίτηση ακυρώσεως. Προϋποθέσεις παραδεκτού. Έκταση ακυρωτικού ελέγχου
- Προσφυγή ουσίας
- Αίτηση αναιρέσεως
- Αγωγή αποζημιώσεως

3. Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας**4. Διοικητικές συμβάσεις**

- Έννοια και στοιχεία διοικητικής σύμβασης. (συμμετοχή φορέων δημόσιας εξουσίας, εξυπηρέτηση δημοσίου συμφέροντος, εξαιρετικές ρήτρες)
- Ειδικές περιπτώσεις (δημόσια έργα, δημόσιες προμήθειες)

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βενιζέλος Ε., *Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1991
- Σπηλιωτόπουλος Επ., *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, 2 τόμοι, 10η έκδοση, Α. Σάκκουλας, Αθήνα 2000
- Σπηλιωτόπουλος Επ., Χ. Χρυσανθάκης, *Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου*, 5η έκδοση, 1999.
- Τσάτσος Δ., *Συνταγματικό Δίκαιο*, Τόμος Α', Θεωρητικό Θεμέλιο, Α. Σάκκουλας, Αθήνα 1985,
- Τσάτσος Δ., *Οργάνωση και Λειτουργία της Πολιτείας*, Τόμος Β', Β' Εκδ., Α. Σάκκουλας, Αθήνα 1993
- Τσάτσος Δ., *Θεμελιώδη Δικαιώματα*, Τόμος Γ', Α. Σάκκουλας, Αθήνα 1987

ΚΦ Μ04: ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Ν.3528/2007)

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο αυτό οι σπουδαστές θα μελετήσουν τους κανόνες αφ' ενός πρόσληψης και υπηρεσιακής κατάστασης του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας, αφ' ετέρου ορθής διοικητικής συμπεριφοράς. Η διασφάλιση της μέγιστης δυνατής εργασιακής απόδοσης, ώστε η δημόσια διοίκηση να επιτελεί τον ρόλο της, την εξυπηρέτηση των πολιτών, καθορίζεται, μεταξύ των άλλων, από τους ανωτέρω κανόνες.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Θέματα διορισμού

- Προϋποθέσεις-Τυπικά Προσόντα - Κωλύματα διορισμού: ιθαγένεια, στρατιωτικές υποχρεώσεις, ηλικία, υγεία, ποινική καταδίκη, απόλυση για πειθαρχικούς λόγους
- Έκδοση πράξης διορισμού
- Κατάρτιση υπαλληλικής σχέσης
- Ανάκληση διορισμού

2. Βαθμολογική εξέλιξη και μεταβολές υπηρεσιακής κατάστασης

- Βαθμολογική εξέλιξη δημοσίων υπαλλήλων:
  - Κατηγορίες, Κλάδοι, Θέσεις, Τυπικά προσόντα κατά κατηγορία και κλάδο
  - Βαθμολογική διάρθρωση θέσεων, Χρόνος προαγωγής
  - Σύστημα προαγωγών
  - Επιλογή προϊσταμένων, Κριτήρια
  - Αξιολόγηση των υπαλλήλων
  - Υπηρεσιακά Συμβούλια: Είδη υπηρεσιακών συμβουλίων, σύσταση, συγκρότηση, ορισμός μελών
- Μεταβολές υπηρεσιακής κατάστασης δημοσίων υπαλλήλων:
  - Τοποθέτηση
  - Μετακίνηση
  - Μετάθεση
  - Απόσπαση
  - Μετάταξη

3. Υποχρεώσεις-Δικαιώματα-Περιορισμοί δημοσίων υπαλλήλων

- Υποχρεώσεις:
  - Ορκωμοσία – Ανάληψη υπηρεσίας
  - Πίστη στο Σύνταγμα
  - Νομιμότητα υπηρεσιακών ενεργειών
  - Εχεμύθεια
  - Συμπεριφορά

- Περιουσιακή κατάσταση
- Χρόνος παροχής εργασίας
- Καθήκοντα υπαλλήλου
- Περιορισμοί:
  - Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή
  - Συμμετοχή σε εταιρείες
  - Έργα ασυμβίβαστα με το βουλευτικό αξίωμα
  - Δικηγορική ιδιότητα
  - Κατοχή δεύτερης θέσης
  - Κώλυμα συμφέροντος
  - Κώλυμα εντοπιότητας
  - Αστική ευθύνη
- Δικαιώματα:
  - Μονιμότητα
  - Δοκιμαστική υπηρεσία – Μονιμοποίηση
  - Μισθός
  - Όροι υγιεινής και ασφάλειας
  - Ελευθερία της έκφρασης
  - Συνδικαλιστική ελευθερία και δικαίωμα απεργίας
  - Υπηρεσιακή εκπαίδευση
  - Άδειες

4. Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Υπαλλήλων

- Ορισμός πειθαρχικού παραπτώματος και τέλεσή του, πειθαρχικές ποινές
- Πειθαρχικά Όργανα / Πειθαρχικοί Προϊστάμενοι - Αρμοδιότητες
- Διαδικασία πειθαρχικής δίωξης: Άσκηση πειθαρχικής δίωξης - Παραπομπή στο υπηρεσιακό συμβούλιο (διαδικασία και συνέπειες παραπομπής) - Προκαταρκτική εξέταση - Ένορκη διοικητική εξέταση - Πειθαρχική ανάκριση - Ανακριτικές πράξεις - Εξέταση διωκομένου (Κλήση σε απολογία/Απολογία) - Προσδιορισμός δικασίμου και Παράσταση διωκομένου - Πειθαρχική Απόφαση - Πειθαρχικές ποινές
- Ένδικα μέσα: Ένσταση - Προσφυγή - Επανάληψη πειθαρχικής διαδικασίας
- Εκτέλεση απόφασης
- Διαγραφή ποινών
- Σχέση πειθαρχικού και ποινικού δικαίου

5. Λύση υπαλληλικής σχέσης-Αργία και Διαθεσιμότητα

- Λύση υπαλληλικής σχέσης: Παραίτηση - Έκπτωση - Απόλυση
- Πράξη λύσης της υπαλληλικής σχέσης
- Αργία / Διαθεσιμότητα : Λόγοι σε αργία – διαθεσιμότητα, Συνέπειες, Αποδοχές διαθεσιμότητας

6. Οδηγός Καλής Συμπεριφοράς Δημοσίων Υπαλλήλων

- Η συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων όταν επικοινωνούν με τους πολίτες διά ζώσης ή διά του τηλεφώνου
  - ευπρέπεια και σεβασμός

ΚΑ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

- επαγγελματισμός
- ανιδιοτέλεια και ακεραιότητα
- Η δράση και συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων κατά τον χειρισμό των υποθέσεων των πολιτών
  - τήρηση της νομιμότητας
  - ανεξαρτησία και αμεροληψία
  - ισότητα και αναλογικότητα
  - εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα
  - διαφάνεια υπηρεσιακής δράσης

- **Ο Ευρωπαϊκός Κώδικας Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς**

ΚΦ-Ε01: ΣΥΝΤΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το εργαστήριο ολοκληρώνεται με την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων σύνταξης νόμιμων και τεχνικά άρτιων διοικητικών εγγράφων κάθε είδους.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Γενικές αρχές και Ειδικές νομοτεχνικές αρχές Κανονιστικών Πράξεων:

- Γενικές αρχές Κανονιστικών Πράξεων: διερεύνηση του προς ρύθμιση προβλήματος, αντιμετώπισή του σε γενική και μελλοντική βάση, εναρμόνισή του με την κείμενη νομοθεσία, κατάρτιση του κειμένου και διάρθρωσή του σε άρθρα
- Ειδικές νομοτεχνικές αρχές Κανονιστικών Πράξεων: Προοίμιο (τίτλος, περιεχόμενο, νομιμοποίηση αρμόδιου οργάνου για την υπογραφή της πράξης, αιτιολογία, γνωμοδότηση Σ.τ.Ε., αναγραφή της δαπάνης) - Διατακτικό (διαίρεση του κειμένου σε κεφάλαια, αρίθμηση άρθρων, κατάστρωση των διατάξεων) - Ειδικά θέματα διατύπωσης (νομοθέτηση κατά παραπομπή, τροποποίηση, συμπλήρωση, μεταβολή, κατάργηση, διατήρηση διατάξεων) - Μνεία των νόμων - Συντομογραφίες - Αναφορά Υπουργών - Προθεσμίες - Διατύπωση, Γλωσσικοί Κανόνες, Ξένοι Όροι, Χρήση κεφαλαίων γραμμάτων - Χειρόγραφες διορθώσεις και διαγραφές - Υπογραφή ή συνυπογραφή - Αιτιολογία - Εισηγητική Έκθεση - Ειδική Έκθεση Γ.Λ.Κράτους

2. Βασικές έννοιες, είδη, δομή σύνταξης, διακίνηση και αρχειοθέτηση διοικητικών εγγράφων:

- Βασικές έννοιες: Αλληλογραφία - Έγγραφο - Σχέδιο - Συντάκτης - Υπογραφή - Συνυπογραφή - Διαβάθμιση - Προτεραιότητα - Ειδική Μεταχείριση - Διεκπεραίωση
- Είδη διοικητικών εγγράφων: Ευρείας χρήσης έγγραφο - Εισηγήση - Απόφαση - Εγκύκλιος - Διαταγή - Σημειώματα (υπηρεσιακά – ενημερωτικά) - Αιτήσεις / Αναφορές των υπαλλήλων - Αιτήσεις / Διοικητικές προσφυγές και αναφορές πολιτών – Τηλεγράφημα και Τηλεομοιότυπο - Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο - Πρακτικά
- Δομή διοικητικού εγγράφου: Αποστολέας εγγράφου, Στοιχεία επικοινωνίας του εκδότη, Βαθμός ασφαλείας, Βαθμός προτεραιότητας, Χρόνος διατήρησης του εγγράφου στο αρχείο, Τόπος και χρονολογία έκδοσης του εγγράφου, Αριθμός πρωτοκόλλου, Αποδέκτες για ενέργεια, κοινοποίηση, εσωτερική διανομή – Το κυρίως κείμενο (εισαγωγή, κύριο θέμα, συμπεράσματα, προτάσεις) – Οι υπογραφές – Οι σφραγίδες – Τα συνημμένα – Τα παραρτήματα

- Διακίνηση διοικητικών εγγράφων: εισερχόμενα – εξερχόμενα
- Εργασίες αρχειοθέτησης: ταξινόμηση (βασικά συστήματα ταξινόμησης και διαβάθμιση) – Κωδικοποίηση και ευρετηρίαση υποθέσεων – Θεματολόγιο – Ταξιθέτηση – Αρχειοθέτηση / Εκκαθάριση αρχείων

ΙΙΙ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΥΠΕΣΔΔΑ, *Κανονισμός Επικοινωνίας Δημοσίων Υπηρεσιών*, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα 2003

ΚΦ-Θ03: ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Ο θεματικός άξονας ΚΦ-Θ03: «Αρχές Οργάνωσης και Λειτουργίας Δημοσίων Οργανισμών» αποτελείται από τα μαθήματα ΚΦ-Μ05: «Αρχές Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργανωτική Ανάπτυξη στη Δημόσια Διοίκηση» και ΚΦ-Μ06: «Δομές και Εργαλεία Δημοσίου Μάνατζμεντ».

ΚΦ-Μ05: ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία με ένα μοντέλο διοίκησης σύμφωνα με τις προσεγγίσεις της νέας διοικητικής επιστήμης του 21^{ου} αιώνα. Η εποχή μας με φαινόμενα όλο και μεγαλύτερης αλληλεξάρτησης και πολυπλοκότητας οδηγεί τους οργανισμούς σε μορφές οργάνωσης και διαχείρισης πέραν των μηχανιστικών γραμμικών μοντέλων. Ειδικότερα, το μάθημα αποβλέπει στην ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που συμβάλλουν στην προσαρμογή της δημόσιας διοίκησης σε διαδικασίες οι οποίες επιτυγχάνουν να «**απομειώνουν**» (reduzieren) και να ρυθμίζουν την **περιπλοκότητα** του σύγχρονου κόσμου και παράλληλα επιτυγχάνουν να επιλέγουν εναλλακτικές οδούς δράσης, ώστε η αυξανόμενη **ενδεχομενικότητα** να γίνεται ανεκτή, επειδή μπορούν να αναπτύξουν **μηχανισμούς διευθέτησης των συγκρούσεων**.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Οργανωτική ανάπτυξη και διοικητική μεταρρύθμιση

- Η συνθετότητα της επικοινωνίας στο σύγχρονο κόσμο και ο ρόλος της ομάδας
  - Προσδιορισμός της ομάδας – Κριτήρια ταξινόμησης – Θεωρίες της ομάδας (συμπεριφοριστική, ανθρωπιστικές προσεγγίσεις, συστημική, ψυχοδυναμική)
  - Η δυναμική της ομάδας και η διαφορετικότητα στην ομάδα ως πηγή ενέργειας
  - Οι «διεργασίες» στην ομάδα: Παράγοντες που ευνοούν / δυσχεραίνουν την επικοινωνία - Παράγοντες και αποτελέσματα αλληλεπίδρασης - Ρόλοι στην ομάδα - Συνθήκες που βοηθούν στη συνοχή
- Η δυναμική της αυτο-οργάνωσης στα ανθρώπινα συστήματα
- Ιεραρχικές οργανώσεις με βάση τις οργανωσιακές αρχές της λειτουργικής διαφοροποίησης και της ιεραρχικής εξειδίκευσης και μη ιεραρχικές οργανώσεις (π.χ. δικτυακές δομές κλπ.)
- Οργανωσιακή συμπεριφορά:

- Οργανωσιακή κουλτούρα: Τα σύμβολα (αντικείμενα, ενέργειες, γεγονότα), οι καθημερινές πρακτικές, οι «ιστορίες», οι εσωτερικοί δεσμοί
- Συστατικά στοιχεία των Οργανισμών Μάθησης - Χαρακτηριστικά και λειτουργία τους - Διαφορές από παραδοσιακούς γραφειοκρατικούς οργανισμούς
- Οργανωτική ανάπτυξη: Θεωρία και διοικητική πρακτική
  - Οργανωτική ανάλυση και σχεδιασμός (Μεθοδολογικό πλαίσιο, μέθοδοι και εργαλεία)
  - Οργανωτική ανάπτυξη ως στοιχείο διοικητικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα (Θεσμικό πλαίσιο και διοικητική πρακτική, εφαρμογές και μελέτες περίπτωσης οργανισμών δημοσίων υπηρεσιών)

2. Προϋποθέσεις εργασιακής απόδοσης στους σύγχρονους Οργανισμούς – Αρχές Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού

- Η στελέχωση:
  - Ανάλυση και περιγραφή θέσης εργασίας
  - Περιγραφή εργασιακών προφίλ
  - Τεχνικές εξέτασης υποψηφιοτήτων και επιλογής προσωπικού
- Ανάπτυξη Προσωπικού:
  - Τεχνικές υποκίνησης (Mentoring, Coaching & Staff Empowerment)
  - Δημιουργία ομαδικότητας και συλλογικής εργασίας (Team Building)
  - Ανάπτυξη επικοινωνιακών ικανοτήτων (ενεργητική ακρόαση, διαχείριση συγκρούσεων)
  - Προβλήματα στην επικοινωνία, αρνητικές συμπεριφορές και αντιθέσεις / τρόποι διευθέτησης
- Απόδοση Προσωπικού:
  - Προγραμματισμός, παρακολούθηση και αξιολόγηση ατομικών και συλλογικών επιδόσεων
  - Συμβουλευτική υποστήριξη σε περιπτώσεις μειωμένης απόδοσης
  - Συστήματα κινήτρων
  - Διερευνήσεις ικανοποίησης προσωπικού
  - Απόδοση Προσωπικού:
  - Απόδοση Προσωπικού:
- Ηγεσία στην σύγχρονη δημόσια διοίκηση
  - Θεωρητικές προσεγγίσεις και μοντέλα ηγεσίας
  - Ηγεσία και διοικητική μεταρρύθμιση
  - Ηγετικά στυλ, τρόποι συμπεριφοράς και οι επιπτώσεις στους υφισταμένους
  - Οι ικανότητες του ηγέτη και οι διαφορές του από τον μάνατζερ
  - Ηγεσία και Ελληνική Διοικητική Πρακτική

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΓΕΝΙΚΑ

Αργυριάδης Δημ., *Για μια Δημόσια Διοίκηση που αποδίδει και επικοινωνεί με τους πολίτες*, Σάκκουλας 1998

Barzelay Michael, *The New Public Management: Improving Research and Policy Dialogue*, σελ. 240, University of California Press 2001

Bouckaert Geert, Pollitt Christopher, *Public Management Reform: a Comparative Analysis*, σελ. 314, Oxford University Press, 2000

Bovaird Tony, Loeffler Elke (επιμ.), *Public Management and Governance*, σελ. 256, Routledge 2003

Μακρυνδημήτρης Αντ. (επιμ.), *Προβλήματα Διοικητικής Μεταρρύθμισης*, Σάκκουλας 1995

B. ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Burke W. Warner, *Organization Change: Theory and Practice Sage Publications*, 2002

Galbraith Jay R., *Designing Organizations: an Executive Guide to Strategy, Structure, and Process Revised*, Jossey-bass 2001

Gortner, Harold F. Gortner, Mahler Julianne, Nicholson Jeanne Bell, *Organization Theory: a Public Perspective*, Harcourt 1997

Harrison Michael I., Shirom Arie, *Organizational Diagnosis and Assessment: Bridging Heory and Practice*, Sage Publications 1998

Hofstede Geert, *Cultures and Organizations, Software of the Mind: Intercultural Cooperation and its Importance for Survival Mcgraw-Hill*, 1996

Koontz H., O'donnell C., *Οργάνωση και Διοίκηση*, Παπαζήσης 1984

Lawrence R. & Lorsch J. W., *Οργανωσιακή Ανάπτυξη*, Gutenberg 1983

Μιχαλόπουλος Ν., *Οργανωτικός Σχεδιασμός στο Πλαίσιο της Θεωρίας των Οργανώσεων*, Σάκκουλας 1994

Jones Gareth R., *Organizational Theory, Design, and Change*, Prentice Hall 2003

Senge Peter, *The Fifth Discipline: the art and Practice of the Learning Organization*, Doubleday Books 1990

Θ. Τσέκος , *Το Μεθοδολογικό Πλαίσιο και τα Εργαλεία Οργανωτικής Ανάλυσης και Σχεδιασμού*, στο: Ε. Κοντιάδης & Κ. Σουλιώτης (Επιστ. Επιμέλεια) : ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ, Παπαζήσης 2010, σ. 209-232

Γ. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Μ.Γιαννουλέας, *Συμπεριφορά και Διαπροσωπική Επικοινωνία στον εργασιακό χώρο*, εκδ.Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1998

Χρ. Διαμαντόπουλος, *Σύστημα Αξιολόγησης Προσωπικού, Μελέτη στην Εταιρεία τσιμέντων «ΑΓΕΤ Ηρακλής» εφαρμοσθείσα σε όλες τις βαθμίδες και όλους τους κλάδους της Εταιρείας*, 1996

Χρ. Διαμαντόπουλος, *Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων, σημειώσεις Πανεπιστημιακών Παραδόσεων*, Πανεπιστήμιο Θράκης, 2004

M. Armstrong, *Human Resource Management Practice*, Kogan Page Unlimited, London 2000

H. John Bernardin, R.W. Beatty, *Performance Appraisal: Assessing Human Behavior at Work*, Kent Publishing Company, Boston, Massachusetts 1984

Beardwell, L. Holden, *Human Resource Management: A Contemporary Perspective*, Pitman, London 1997.

Hans A. G. M. Bekke, Frits M. van der Meer (eds), *Civil Service Systems in Western Europe*, Edward Elgar, MA, USA 2003

W. F. Cascio, *Managing Human Resources: Productivity, Quality of life, Profits*, Mc Graw – Hill, Management Series, 4th ed., 1989

D.Weisset Collaborateurs, *La Fonction Ressources Humaines*, Les editions d' Organisation, Paris 1988

T.Douglas, *Η επιβίωση στις ομάδες*, εκδ.Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1998

John Halligan (ed), *Civil Service Systems in Anglo – American Countries*, Edward Elgar, MA, USA 2003

Harvard Business Review, *On Compensation*, Harvard Business School Publishing Corporation, 2001

M.Josien – Γ.Βαγιάτης – Μ.Γιαννουλέας, *Η επικοινωνία μέσα και έξω από τον εργασιακό χώρο*, εκδ.Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1995

John M. Ivancevich, W. G. Glueck, *Foundations of Personnel: Human Resource Management*, BPI, Irwin, Homewood, Boston, 4th ed., 1989

F.D.Peat – J.Briggs, *Μια αιρετική άποψη για το Χάος στην καθημερινή μας ζωή*, εκδ.Τραυλός, Αθήνα 2001

Δ. ΗΓΕΣΙΑ

John M. Ivancevich, Michael T. Matteson, *Organizational Behavior and Management*, Mc. Graw – Hill, Boston USA, 5th ed., 1999

D. Szilagyi Jr., Marc J. Wallace, Jr., *Organizational Behavior and Performance* Goodyear Publishing Co , Inc., California, 2nd ed., 1980

Michael D., Cohen, James G. March, *Leadership and Ambiguity*, Harvard Business School Press, Boston Massachusetts, 2nd ed., 1986

Frances Hesselbein, Paul M. Cohen (eds), *Leader to Leader* Jossey – Bass Publishers, San Francisco, Peter Drucker Foundation, 1999

Χρ. Διαμαντόπουλος, *Ηγεσία και Υποκίνηση, σημειώσεις Πανεπιστημιακών Παραδόσεων*, Πανεπιστήμιο Θράκης, 2004

J. Thomas Wren, Douglas A. Hicks, Terry L. Price (eds), *Modern Classics on Leadership*, t.2. 2004

J. Thomas Wren, Douglas A. Hicks, Terry L. Price (eds), *New Perspectives on Leadership*, t.3. 2004

ΚΦ-Μ06: ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Από την δεκαετία του 90 με την άνοδο του Δημοσίου Μάνατζμεντ, ως κύριας προσέγγισης διοικητικής μεταρρύθμισης, παρατηρείται διεθνώς μία ενιαία στρατηγική εκσυγχρονισμού του κράτους και των δημοσίων οργανισμών. Βασικό συστατικό στοιχείο και χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της προσέγγισης είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή δομών και εργαλείων μάνατζμεντ στη δημόσια διοίκηση. Σκοπός του μαθήματος είναι η συστηματική παρουσίαση, η κατανόηση και η κριτική αποτίμηση αυτού του αναδυόμενου νέου μοντέλου διοίκησης και των εφαρμοζόμενων εργαλείων και τεχνικών στους δημόσιους οργανισμούς.

Στο πλαίσιο αυτό το μάθημα θα εστιασθεί, ειδικότερα, στη μετάδοση γνώσεων που αφορούν στις κύριες προσεγγίσεις και εργαλεία όπως (α) της μέτρησης απόδοσης και μάνατζμεντ απόδοσης δημοσίων οργανισμών, (β) του στρατηγικού μάνατζμεντ στη δημόσια διοίκηση με ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή του Balanced Scorecard (BSC) και (γ) του μάνατζμεντ ποιότητας στη δημόσια διοίκηση με ιδιαίτερη αναφορά στο Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης (CAF).

Το εκπαιδευτικό ενδιαφέρον εστιάζεται (α) στο να καταστούν ικανοί οι σπουδαστές στην κατανόηση της πολυπλοκότητας ανάπτυξης και λειτουργίας αυτών των εργαλείων στη θεωρία και την διεθνή πρακτική (β) στη δημιουργία θετικής στάσης αναγνώρισης της αναγκαιότητας και χρησιμότητάς τους και τέλος (γ) στην ανάπτυξη δεξιοτήτων εφαρμογής τους.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A.. ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

1. Το πρόταγμα εκσυγχρονισμού της Δημόσιας διοίκησης

- 1.1 Από το γραφειοκρατικό μοντέλο διοίκησης στο δημόσιο μάνατζμεντ και τη δημόσια διακυβέρνηση
- 1.2 Επίπεδα, δομές και εργαλεία διοικητικής μεταρρύθμισης στο πλαίσιο το δημοσίου μάνατζμεντ

2. Μάνατζμεντ απόδοσης στη δημόσια διοίκηση

- 2.1 Από τη μέτρηση απόδοσης στο μάνατζμεντ απόδοσης
- 2.2 Στόχοι απόδοσης και κριτήρια απόδοσης

3. Μέτρηση απόδοσης και δείκτες μέτρησης

- 3.1 Προσεγγίσεις απόδοσης και μετρησιμότητας
- 3.2 Η έννοια και ο ρόλος των δεικτών μέτρησης απόδοσης
- 3.3 Ανάπτυξη συστημάτων δεικτών μέτρησης

4. Εκθέσεις απόδοσης (Performance Reporting) και Λογοδοσία (Accountability) στη Δημόσια Διοίκηση

B. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

1. Από το Μάνατζμεντ Απόδοσης στο Στρατηγικό Μάνατζμεντ

- 1.1 Η έννοια της στρατηγικής στη δημόσια διοίκηση
- 1.2 Στρατηγικό μάνατζμεντ στη δημόσια διοίκηση των χωρών της ΕΕ

2. Υποδείγματα στρατηγικού μάνατζμεντ στη δημόσια διοίκηση

- 2.1 Η διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού ως κύκλος μάνατζμεντ
  - 2.1.1 Ανίχνευση αναγκών και προσδιορισμός προτεραιοτήτων
  - 2.1.2 Στοχοθεσία – Σαφής διατύπωση στόχων
  - 2.1.3 Διαδικασία λήψης αποφάσεων επίλυσης στόχων
  - 2.1.4 Διαδικασία υλοποίησης στόχων
  - 2.1.5 Διαδικασία ελέγχου (Controlling)
- 2.2 Στρατηγικό δημόσιο μάνατζμεντ ως στρατηγικός κύκλος αλλαγών
  - 2.2.1 Γιατί στρατηγικό δημόσιο μάνατζμεντ
  - 2.2.2 Συνοπτική παρουσίαση του μοντέλου
  - 2.2.3 Αναλυτική παρουσίαση των επιμέρους διαστάσεων στρατηγικού κύκλου
  - 2.2.4 Κριτική αποτίμηση εφαρμογής του υποδείγματος
- 2.3 Επίπεδα ολιστικού μάνατζμεντ στη δημόσια διοίκηση – St Gallen Model
  - 2.3.1 Συνοπτική παρουσίαση του μοντέλου
  - 2.3.2 Επίπεδο αξιολογικού μάνατζμεντ
  - 2.3.3 Επίπεδο στρατηγικού μάνατζμεντ
  - 2.3.4 Επίπεδο επιχειρησιακού μάνατζμεντ
- 2.4 Συμπερασματικές διαπιστώσεις και προοπτικές μετεξέλιξης

3. Ανάπτυξη και υλοποίηση στρατηγικής με την εφαρμογή της μεθοδολογίας Balanced Scorecard (BSC)

- 3.1 Συνοπτική παρουσίαση του υποδείγματος
- 3.2 Στρατηγική ανάλυση δημοσίων οργανισμών μέσω της SWOT-Ανάλυσης
- 3.3 Ανάπτυξη και εφαρμογή του Balanced Scorecard (BSC)
  - 3.3.1 Διαμόρφωση του οράματος
  - 3.3.2 Επιλογή αξόνων στη διαμόρφωση της στρατηγικής αρχιτεκτονικής
  - 3.3.3 Διατύπωση στρατηγικών στόχων
  - 3.3.4 Διαμόρφωση στρατηγικού χάρτη
  - 3.3.5 Διαμόρφωση και προσδιορισμός μετρήσιμων μεγεθών
  - 3.3.6 Διαμόρφωση και προσδιορισμός συστήματος δεικτών
  - 3.3.7 Επιλογή και διαμόρφωση συστήματος μέτρων και δράσεων
- 3.4 Οι λειτουργίες του Balanced Scorecard ως εργαλείο στρατηγικού μάνατζμεντ
- 3.5 Παρουσίαση εφαρμογών του Balanced Scorecard στη διοικητική πρακτική

4. Στρατηγικό μάνατζμεντ και διοικητική μεταρρύθμιση στη Ελλάδα

- 4.1 Ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών σχεδίων διοικητικής μεταρρύθμισης
  - 4.1.1 Το στρατηγικό σχέδιο «ΠΟΛΙΤΕΙΑ»
- 4.2 Ο Ν 3230/2004 περί εισαγωγής της Διοίκησης με στόχους στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση

Γ. ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

1. Η έννοια της Διοίκησης Ποιότητας στη Δημόσια Διοίκηση

2. Συστήματα και εργαλεία ποιότητας στην διοικητική πρακτική: Μία συστηματική-συγκριτική προσέγγιση

- 2.1 Ο θεσμός του Χάρτη Δικαιωμάτων Πολιτών
- 2.2 Βασικά θέματα διαχείρισης της ποιότητας ISO
- 2.3 Ο θεσμός του Malcolm Baldrige National Quality Award
- 2.4 Το Ευρωπαϊκό Μοντέλο Επιχειρηματικής Αριστείας - EFQM

3. Το Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης (Common Assessment Framework – CAF)

- 3.1 Ανάπτυξη και ρόλος του CAF στη Δημόσια Διοίκηση στην ΕΕ
- 3.2 Συστηματική Παρουσίαση του CAF
- 3.3 Εφαρμογές του CAF στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

1. Bouckaert G., Pollitt Chr., Public Management Reform: a Comparative Analysis, Oxford University Press, 2000
2. Bouckaert G., Dooren W.v., Performance management in public sector organizations, in: Löffler E., Bovaird T., (Eds.): Public Management and Governance, Routledge : London 2003. pp. 127-136
3. Καρκατσούλης Π., Το Κράτος σε μετάβαση, Ι. Σιδέρης: Αθήνα 2004
4. Laegreid P., Roness P.G., Rubecksen KR., Performance Management in Practice – The Norwegian way. Bern 2005 (<http://soc.kuleuven.be/io/egpa/qual/bern/laegreid.htm>)
5. Koontz H., O'donnell C., Οργάνωση και Διοίκηση, Παπαζήσης: Αθήνα 1984
6. Μιχαλόπουλος Ν., Η Διοίκηση σε μετάβαση. Από τη γραφειοκρατία στο δημόσιο management, Παπαζήσης: Αθήνα 2003
7. OECD: Public Sector Performance Contracting – Case Studies (<http://www.oecd.org/document/...>)
8. OECD : Public Sector Modernisation: Governing for Performance, in: Policy Brief. Paris 2004
9. OECD : Towards Better Measurement of Government, in: OECD Working Papers on Public Governance, 2007/1, Paris 2007
10. Pollitt Chr., Performance Management in Practice: A Comparative Study of Executive Agencies Stanford University, California 2005 (http://www.sog-rc27.org/Conference/scancor_ws05_participants.htm)
11. Proeller Is., : Outcome-orientation in performance contracts: empirical evidence from Switzerland, International Review of Administrative Science, Vol. 73 No. 1/ 2007, p. 95-111
12. Salminen M., Vititala M-L., (Eds.): Handbook on Performance Management. Ministry of Finance: Publications Series 2-Governance and Accountability. Helsinki 2006
13. Schedler K., Proeller Is.,: New Public Management. UTB Verlag: Bern-Wien. 2006
14. Siegel J. Ph, Brun M. E.,: What does appropriate performance reporting for political decision makers require?: Empirical evidence from Switzerland, In: International Journal of Productivity and Performance Management, Vol. 55, No. 6/2006, p. 480 – 497
15. Siegel J. Ph., Summermatter L.,: Defining Performance in Public Management: A Survey of Academic Journals, European Group of Public Administration (EGPA) Conference 2008, Rotterdam
16. Thom N., Ritz A.,: Public Management, Wiesbaden 2008

17. Van de Walle St.,: Comparing the performance of national public sectors: conceptual problems, in : International Journal of Productivity and Performance Management, Vol 57, Issue 4/2008.

B. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ

1. Bryson J. M.,: Strategic Planning for Public and Nonprofit Organizations: a Guide to Strengthening and Sustaining Organizational Achievement, 3rd Edition, San Francisco 2004
2. Hyvönen J., Strategy, performance measurement techniques and information technology of the firm and their links to organizational performance, in: Management Accounting Research, Vol 18 No. 3, pp. 343-66
3. Kaplan R. S., Norton D. P.,: The Balanced Scorecard. Translating Strategy into action, Boston 1996
4. Mintzberg H.: Rise and Fall of Strategic Planning, Prentice-Hall: New York 1994
5. Μπουραντάς Δ.,: Μάνατζμεντ, Εκδόσεις Μπένου: Αθήνα 2007
6. Μπουρσανίδης Χ. (2007): Στρατηγικό μάνατζμεντ στη δημόσια διοίκηση: Μία συστηματική παρουσίαση του Balanced Scorecard ως εργαλείου στρατηγικού μάνατζμεντ στα νοσοκομεία, στο: Μακρυδημήτρης Α., Πραβίτα Ελ. (Επιμ.): Διοικητική θεωρία και Πράξη – Διοίκηση και Κοινωνία. Εκδόσεις Σάκκουλα: Αθήνα-Θεσσαλονίκη, σ. 171-206
7. Μπαμπαλιούτας Λ. Μ.,: Ο Ν 3230/2004 και η εισαγωγή της Διοίκησης με στόχους στην Ελληνική έννομη τάξη. Οι σύγχρονες πρακτικές του Management και η ένταξή τους στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση, στο: Επιστημονική Επετηρίδα ΔΣΑ 25, Αθήνα 2004
8. Niven P. R., : Balanced Scorecard Step-by-Step for Government and Not-for-Profit Agencies, Hoboken 2007
9. Proeller El.,: Strategic Management for the State. International approaches in comparison. Gütersloh : Bertelsmann Stiftung 2007
10. Thom N., Ritz A.,: Public Management, Wiesbaden 2008

Γ. ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

1. EFQM : The EFQM Concepts of Excellence, European Foundation for Quality Management. Brussels 2003 (www.efqm.com)
2. EIPA (European Institut of Public Administration): Study on the use of the Common Assessment Framework in European Pyblic Administrations, Maastricht 2005
3. EPSA : European Public Sector Award. 2007 (www.eps-award.eu)
4. Μιχαλόπουλος Ν.,: Διοίκηση Ολικής Ποιότητας: Όψεις ενός σύνθετου φαινομένου, Διοικητική Ενημέρωση. Τ. 4/1999, σ. 7-21
5. Υπουργείο Εσωτερικών δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: Ποιότητα για τον Πολίτη, Αθήνα 1998
6. Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: Οδηγός Εφαρμογής του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης. Β' ΕΚΔΟΣΗ Π , Εθνικό Τυπογραφείο: Αθήνα 2007

ΚΦ-Θ04: ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ & ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Ο Θεματικός άξονας ΚΦ-Θ04: «Ευρωπαϊκές Πολιτικές και Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς» αποτελείται από τα μαθήματα: ΚΦ-Μ07: «Ευρωπαϊκή Ένωση και Πολιτικές» και ΚΦ-Μ08: «Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς»

ΚΦ-Μ07: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι σπουδαστές/τριες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη ενεργούς συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Το αίτημα της ενοποίησης προϋποθέτει πολίτες με διαφορετικά εθνικά, γλωσσικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά, θετικά και κριτικά διακείμενους στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού οικονομικο-πολιτικού γίγνεσθαι.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορικό πλαίσιο και εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η κοινοτική μέθοδος

Το ομοσπονδιακό και το συνομοσπονδιακό υπόδειγμα διακυβέρνησης

Ευρωπαϊκές Συνθήκες: Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Συνθήκη Παρισίων, Ρώμης, Βρυξελλών, Μάαστριχτ, Άμστερνταμ, Νίκαιας, Λισσαβόνας και Συνταγματική Συνθήκη.

2. Θεσμικό Πλαίσιο και Διαδικασίες Λήψης Αποφάσεων

Θεσμικά Όργανα: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Ένωσης - Προεδρία - Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων - Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο - Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα – Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Συμβουλευτικά Όργανα: Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή – Επιτροπή των Περιφερειών

Διοργανικές Υπηρεσίες: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων – Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού - Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης

Διαδικασίες Λήψης Αποφάσεων: Νομοθετικές διαδικασίες (διαβούλευση, σύμφωνη γνώμη, συνεργασία, συναπόφαση) και τρόποι λήψης των αποφάσεων (ειδική πλειοψηφία και ομοφωνία στο Συμβούλιο των Υπουργών).

3. Στρατηγικές Κατευθύνσεις Πολιτικών Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Εξωτερικές Σχέσεις - Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας
- Απασχόληση και Κοινωνική Πολιτική
- Ανάπτυξη και Επιχειρηματικότητα
- Ανθρωπιστική Βοήθεια και Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Ενεργειακή Πολιτική – Περιβάλλον – Μεταφορές
- Εκπαίδευση και Κατάρτιση
- Καινοτομία και Έρευνα
- Γεωργία – Αλιεία και Ναυτιλιακές Υποθέσεις
- Ασφάλεια των Τροφίμων
- Καταπολέμηση της απάτης
- Κοινωνία της Πληροφορίας
- Οικονομία και Νομισματικά Θέματα

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κ. Α. Λάβδας, *Δημιουργία και Εξέλιξη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, 2002

N. Nugent, *Πολιτική και Διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, επιμέλεια: Μαρία Μενδρινού, Σαββάλας, 2004

Μ. Μενδρινού, *Η Δυναμική Αλλαγής και η Διαχείρισή της στην Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση*, Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, Τεύχος 20, 2002

Δ. Ν. Χρυσόχου, *Θεωρία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης*, Παπαζήσης, 2003

Κ. Λάβδας, *Συμφέροντα και Πολιτική*, Παπαζήσης, 2004

Α. Μανιτάκης, *Το «Σύνταγμα» της Ευρώπης Αντιμέτωπο με την Εθνική και Λαϊκή Κυριαρχία*, Παπαζήσης, 2004

Α. Μανιτάκης & Λίνα Παπαδοπούλου (επιμ.), *Η Προοπτική ενός Συντάγματος για την Ευρώπη*, Σάκκουλας, Αθήνα 2003

Κ. Στεφάνου & Μ. Ι. Τσινισιζέλη (επιμ.), *Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές: Ενοποιητική Δυναμική, Δικαιοταξία και Διακυβέρνηση*, Ι. Σιδέρης, 2006

Quermonne, J-L., *Το Πολιτικό Σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Παπαζήσης, 2005

L. Siedentop, *Δημοκρατία στην Ευρώπη*, Θεμέλιο, 2002

Δ. Θ. Τσάτσος, *Ευρωπαϊκή Συμπολιτεία*, Καστανιώτης, 2001

Μ. Ι. Τσινισιζέλης, *Quo Vadis Europa?*, Σμυρνιωτάκης, 2001

Α. Τσούκαλης, *Ποια Ευρώπη;*, Ποταμός, 2004

Δ. Ν. Χρυσόχου, *Για μια ευρωπαϊκή res publica*, Παπαζήσης, Αθήνα 2005

Chrysochoou, D. N., M. J. Tsinisizelis, K. Ifantis, S. Stavridis, *Theory and reform in the European Union*, 2η έκδοση, Manchester University Press, 2003

Cini, M. (επιμ.), *European Union Politics*, Oxford, Oxford University Press, 2003

Cram, L., *Policy-Making in the EU: Conceptual Lenses and the Integration Process*, Routledge, 1997

Hix, S., *The Political System of the European Union*, 2η έκδοση, Palgrave, 2005

McKay, D., *Designing Europe*, Oxford University Press, 2001

Majone, G. D., *Regulating Europe*, Routledge, 1996

Marks, G. et al. (επιμ.) *Governance in the European Union*, Sage, 1996

Moravcsik, A., *The Choice for Europe*, Cornell University Press, 1998

Rosamond, B. *Theories of European Integration*, Palgrave, 2000

Scharpf, F., *Governing in Europe: Effective and Democratic?*, Oxford University Press, 1999

J. H. H. Weiler and Marlene Wind (επιμ.), *European Constitutionalism Beyond the State*, Cambridge University Press, 2003

ΚΦ-Μ08: ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές/τριες τις κατάλληλες γνώσεις για την στρατηγική της Λισσαβόνας και τα μέσα άσκησής της. Κυρίως, σκοπός είναι να ενημερωθούν για την Τέταρτη Προγραμματική Περίοδο, τις ευκαιρίες και τις υποχρεώσεις της χώρας, τις νέες προτεραιότητες που τίθενται για την ανάπτυξη και την πρόοδο. Ένα πλήθος επιχειρησιακών προγραμμάτων, τομεακών, περιφερειακών, διασυνοριακών, διακρατικών, διαπεριφερειακών, αποτελούν το μεγάλο στοίχημα της χώρας για τα επόμενα έτη στο οποίο ο δημόσιος τομέα οφείλει να ανταποκριθεί με συνέπεια και αποτελεσματικότητα.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η στρατηγική της Λισσαβόνας και τα Μέσα άσκησης

- Έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή – Κατευθυντήριες Γραμμές 2007-2013
- Στόχοι Προτεραιότητας: οι επιδιώξεις των Στόχων, οι πόροι που τους αντιστοιχούν και οι επιλέξιμες Περιφέρειες
  - Στόχος 1: «Σύγκλιση»
  - Στόχος 2: «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση»
  - Στόχος 3: «Εδαφική Συνεργασία»
- Γενικές Διατάξεις και Ειδικό Κανονισμοί / Κανόνες Εφαρμογής:
  - Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
  - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
  - Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
  - Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ)
  - Ταμείο Συνοχής
  - Ευρωπαϊκός Όμιλος Διασυνοριακής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ)
  - Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ)
  - Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ)
  - Διοργανική Συμφωνία και Δημοσιονομικό Πλαίσιο

2. Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013

- Στοχοθεσία
- Επιχειρησιακά Προγράμματα: Σκοπός και Περιγραφή
  - Τομεακά:
    - Ε.Π. Ενίσχυση Προσπελασιμότητας
    - Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα
    - Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση
    - Ε.Π. Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη

- Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
- Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση
- Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση
- Περιφερειακά:
  - Ε.Π. Μακεδονίας – Θράκης
  - Ε.Π. Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Θράκης
  - Ε.Π. Αττικής
  - Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας – Πελοποννήσου – Ιονίων Νήσων
  - Ε.Π. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου
- Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας
  - Διασυνοριακά Προγράμματα
    - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Βουλγαρία»
    - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Ιταλία»
    - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Κύπρος»
    - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Αλβανία»
    - Πρόγραμμα «Ελλάδα-ΠΓΔΜ»
    - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Τουρκία» (σε αναστολή)
    - Πρόγραμμα Αδριατικής
    - Πρόγραμμα Θαλάσσιας Λεκάνης της Μεσογείου
    - Πρόγραμμα Μαύρη Θάλασσα
  - Διακρατικά Προγράμματα
    - Μεσογειακού Χώρου
    - Νοτιοανατολικής Ευρώπης
  - Διαπεριφερειακό Πρόγραμμα INTERREG IV C
  - Δίκτυα INTERACT, ESPON και URBACT

ΚΦ- Θ05: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ο θεματικός άξονας ΚΦ-Θ05: «Τεχνολογίες Υποστήριξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» αποτελείται από το μάθημα: ΚΦ-Μ09: «Εισαγωγή στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση» και από τα εργαστήρια: ΚΦ-Ε02: «Ηλεκτρονική Ανάπτυξη και Διαχείριση Διοικητικών Εργασιών» και ΚΦ-Ε03: «Τεχνολογίες Ανάπτυξης πληροφοριακών Συστημάτων»

ΚΦ-Μ09: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η δομημένη παράθεση των βασικών εννοιών και των υποστηρικτικών τεχνολογιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (e-Governance), η οποία έχει ως βασικό στόχο τη βελτίωση τόσο των εσωτερικών λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης (ΔΔ), όσο και των συναλλαγών και της όλης επικοινωνίας της με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις με χρήση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) (information and communication technologies - ICT).

Στόχος του μαθήματος είναι να εισάγει τους σπουδαστές στις αρχές και έννοιες της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και να παρουσιάσει τις βασικές αναγκαιότητες και σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις οι οποίες ωθούν προς την κατεύθυνση αυτή.

Ειδικότεροι στόχοι:

- Η κατανόηση των ηλεκτρονικών και λειτουργικών δυνατοτήτων υποστήριξης των νέων μορφών οργάνωσης της Δημόσιας Διοίκησης με βάση τις ΤΠΕ, οι οποίες γενικότερα αναφέρονται ως Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση
- Η επισκόπηση των βασικών προϋποθέσεων για την ορθολογική ανάπτυξη της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, όπως είναι η Ασφάλεια των Ηλεκτρονικών Συναλλαγών και η Διαλειτουργικότητα
- Η κατανόηση των εννοιών αποτελεσματικής, ανοιχτής και ευέλικτης διακυβέρνησης μέσω αξιοποίησης των ΤΠΕ
- Η κατανόηση των απαιτήσεων στη Δ.Δ. για τη μετάβαση από τη διαχείριση αρμοδιοτήτων και διαδικασιών στη διοίκηση πολιτικών αποτελεσμάτων και υπηρεσιών

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

- Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση - Ορισμοί
- Βασικές Έννοιες
- Διαστάσεις Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Υλοποίηση και Κρίσιμοι Παράγοντες Επιτυχίας
- Διαχείριση Αλλαγών

2. Βασικά Χαρακτηριστικά Ηλεκτρονικής Δημόσιας Διοίκησης

- Ηλεκτρονικές Συναλλαγές και Επίπεδα Ανάπτυξής τους
- Ηλεκτρονική Δημοκρατία (e-Democracy)
- Ψηφιακή Διαίρεση (Digital Divide)
- Εξατομίκευση Υπηρεσιών (Personalization)
- Εικονικές-Ηλεκτρονικές Ομάδες Εργασίας (Virtual Teams)
- Ηλεκτρονικές Προμήθειες (e-Procurement)

3. Οργανωτικές & Τεχνολογικές πτυχές Ηλεκτρονικής Δημόσιας Διοίκησης

- Πληροφοριακά Συστήματα Δημόσιας Διοίκησης
- Αποθήκες Δεδομένων (Data Warehouses) - Εξερεύνηση Δεδομένων (Data Mining)
- Προϋποθέσεις Ηλεκτρονικής Δημόσιας Διοίκησης

4. Μεθοδολογίες Ανασχεδιασμού Διοικητικών Διαδικασιών για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

- Βασικές έννοιες Διαδικασιών στη Δημόσια Διοίκηση και σύγχρονες τάσεις
- Συστήματα Διαχείρισης Ροών Εργασίας (Workflow Management Systems)
- Μοντελοποίηση Διαδικασιών
- Τεχνικές υποστήριξης αποφάσεων για τον Ανασχεδιασμό Διοικητικών Διαδικασιών

5. Διαλειτουργικότητα

- Επίπεδα Διαλειτουργικότητας (τεχνική διαλειτουργικότητα, επιχειρησιακή διαλειτουργικότητα, εννοιολογική διαλειτουργικότητα)
- Ανοικτά Πρότυπα
- Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας (European Interoperability Framework)
- Πλαίσιο Μεταδεδομένων Dublincore
- Ελληνικό Ενιαίο Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας

6. Τεχνικές και μεθοδολογίες Ασφάλειας Ηλεκτρονικών Συναλλαγών

- Απαιτήσεις Ασφάλειας
- Συστήματα κρυπτογράφησης
- Ηλεκτρονική υπογραφή PKI
- Πάροχοι Ψηφιακών Πιστοποιητικών
- Ψηφιακά Πιστοποιητικά
- Ασφάλεια Επικοινωνιών
- Προστασία χρηστών

7. Προγράμματα Ανάπτυξης της Ηλεκτρονικής Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα και στην Ευρώπη

«ΕΣΠΑ», «Ψηφιακή Σύγκλιση», «Διοικητική Μεταρύθμιση», Οδηγία των Υπηρεσιών, ISA, ICT Governance and Policy Modeling κ.λπ.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ι. Αποστολάκης, Ε. Λουκής, Ι. Χάλαρης, «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – Οργάνωση, Τεχνολογία και Εφαρμογές», Εκδόσεις Παπαζήση, 2008

Organization for Economic Co-Operation & Development (OECD) (2003), “The e-Government Imperative”, Paris, France.

Organization for Economic Co-Operation & Development (OECD) (2003), “Promises and Problems of e-Democracy: Challenges of Online Citizen Engagement”, Paris, France.

Commission of the European Communities (2006), “i2010 eGovernment Action Plan: Accelerating eGovernment in Europe for the Benefit of All”, COM (2006) 173, Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Brussels.

Ελληνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας Ηλεκτρονικής διακυβέρνησης – ΠΔΗΔ (e-Government Interoperability Framework), Διαχειριστική Αρχή Ε.Π. ΚτΠ, ΚΠΣ 2000 - 2006

European Interoperability Framework for Pan-European Government Services Framework, IDA, 2004

Μαστρογιάννη Κ. (Επίβλεψη Ι. Αποστολάκης), *Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση από την Πολιτική στην Πράξη: Θεωρητικό Πλαίσιο και Βέλτιστες Πρακτικές*, Τελική Εργασία, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, Αθήνα 2003

Davenport T., *Process Innovation – Reengineering Work through Information Technology*, Harvard Business School Press, 1993

Hammer M., Champrey J., *Reengineering the Corporation: A Manifesto for Business*, Harper Business, 1993

Loukis E. & Kokolakis S., *An Architecture of a Flexible Public Sector Collaborative Environment based on Business Process Modelling*, e-Journal of Electronic Commerce Technology and Applications, January 2004

UK Office of the e-Envoy, *E-government Strategy Framework Policy and Guidelines: Registration and Authentication*, London, Sept. 2002

Γκρίτζαλης Στ., Κάτσικας Σ. & Γκρίτζαλης Δ., *Ασφάλεια Δικτύων Υπολογιστών*, Εκδόσεις Παπασωτηρίου, Αθήνα 2003

Διευθύνσεις Διαδικτύου

Ειδικός διαδικτυακός τόπος για θέματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: www.egov.gr

Διαδικτυακός τόπος του Ebusiness Forum: <http://www.ebusinessforum.gr/>

Διαδικτυακοί τόποι Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας», www.infosociety.gr & www.ktpae.gr

Διαδικτυακός τόπος του διεθνούς οργανισμού Workflow Management Coalition:
www.wfmc.org

Διαδικτυακός τόπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κοινωνία της Πληροφορίας:
europa.eu.int/information_society

Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο eGovernment: europa.eu.int/ISPO/ida/egovo

Ελληνικό Παρατηρητήριο για την ΚτΠ: www.observatory.gr

Διαδικτυακοί τόποι ΟΟΣΑ για θέματα eGovernment: www.oecd.org/topic,
www1.oecd.org/puma/

Διαδικτυακοί τόποι σημαντικών Ευρωπαϊκών έργων στην περιοχή eGovernment:
www.sibis-eu.org/sibis, www.prisma-eu.net, www.eurodyn.com/icte-pan, www.egov-project.org

Ειδικός διαδικτυακός τόπος για θέματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: www.egov.gr

Διαδικτυακός τόπος Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων:
www.eett.gr

Διαδικτυακός τόπος του Ebusiness Forum: <http://www.ebusinessforum.gr/>

Διαδικτυακοί τόποι του e-Envoy και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Μ. Βρετανίας:
www.e-envoy.gov.uk, www.localegov.gov.uk

Διαδικτυακός τόπος διεθνούς οργανισμού για το SSL: www.ssl.com

Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης www.e-gif.gov.gr

Εθνική Πύλη Δημόσιας Διοίκησης «ΕΡΜΗΣ» www.ermis.gov.gr

Ανοιχτή διακυβέρνησης www.opengov.gr

ΚΦ- Ε02: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων για την προτυποποίηση των δημόσιων εγγράφων βάσει σύγχρονων προτύπων της Δημόσιας Διοίκησης (π.χ. Κανονισμός Επικοινωνίας Δημοσίων Υπηρεσιών), ηλεκτρονική ένταξη διοικητικών εγγράφων και πληροφοριών στη ροή εργασιών μιας υπηρεσίας και των βασικών δεξιοτήτων Επικοινωνιών και Πληροφορικής για την οργάνωση και παρουσίαση των πληροφοριών τόσο στο διαδίκτυο όσο και σε ένα κλασσικό ακροατήριο.

Στόχος είναι :

- ♦ η ενημέρωσή για την εισαγωγή και την εξέλιξη των ψηφιακών τεχνολογιών και επικοινωνιακών υποδομών στη Δημόσια Διοίκηση
- ♦ η εξοικείωση των σπουδαστών με εργαλεία προτυποποίησης εγγράφων και πινάκων στο WORD σε μια δομή άμεσα επαναχρησιμοποιούμενη
- ♦ η εξοικείωση με την επεξεργασία και ανάδειξη δεδομένων με χρήση του EXCEL
- ♦ η ανάδειξη βέλτιστων τεχνικών ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων
- ♦ η εξοικείωση των σπουδαστών με μεθοδολογίες και τεχνικές παρουσιάσεων
- ♦ η εξοικείωση των σπουδαστών με το λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων POWERPOINT

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Ελληνικά Δημόσια Δίκτυα

- Ελληνικά Δημόσια Δίκτυα – Παροχής Τηλεπικοινωνιών
- Διαδικασίες εγκατάστασης, συντήρησης, επέκτασης δικτύων στο δημόσιο τομέα
- Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης «ΣΥΖΕΥΞΙΣ»

2. Ηλεκτρονικό Έγγραφο/ Δημιουργία Πρότυπου από έγγραφο

- Αναγκαιότητα Προτυποποίησης εγγράφων
- Σύνταξη και Διαμόρφωση προτύπων
- Μορφοποίηση προτύπων
- Εισαγωγή αυτόματων παραμετρικών πεδίων
- Εισαγωγή αντικειμένων συμβόλων κλπ.
- Αποθήκευση προτύπων

3. Επεξεργασία Πρότυπου στο WORD -Χρήση προτύπων

- Άνοιγμα πρότυπου
- Τροποποίηση πρότυπου
- Κοινή χρήση πρότυπου σε δίκτυο

- Δημιουργία εγγράφων και πινάκων βάση προτύπων.
- Περιήγηση και χρήση διαθέσιμων προτύπων σε τοπικό επίπεδο και στο διαδίκτυο

4. Ομαδοποίηση και Κωδικοποίηση Προτύπων

- Διαχείριση προτύπων
- Κατηγοριοποίηση προτύπων-Κωδικοποίηση προτύπων
- Συσχέτιση εγγράφων σε συστήματα ροής εργασιών

5. Επεξεργασία Πινάκων στο EXCEL

- Εισαγωγή στο EXCEL
- Διαχείριση δεδομένων με το EXCEL
- Δημιουργία γραφημάτων
- Βασικές συναρτήσεις -SUM, AVERAGE, IF, COUNT IF, SUM IF
- Μερικά Αθροίσματα
- Πίνακες κορμού

6. Σύζευξη προτύπων και Βάσεων δεδομένων

- Δημιουργία βασικού αρχείου-εγγράφου
- Ορισμός Πηγής δεδομένων WORD - EXCEL
- .Σύζευξη αρχείων-εγγράφων
- Διαχείριση και εκτύπωση αποτελεσμάτων

7. Ηλεκτρονική Διαχείριση Εγγράφων

2. Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο
3. Ηλεκτρονική Διακίνηση Εγγράφων
4. Ηλεκτρονική Διαχείριση Εγγράφων
5. Θέματα Ασφάλειας Ηλεκτρονικού Εγγράφου

8.Μεθοδολογία, Τεχνικές, Τεχνολογίες Παρουσιάσεων

6. Μεθοδολογία και Τεχνικές Παρουσιάσεων
7. Δημιουργία παρουσιάσεων -Εισαγωγή στο Powerpoint
8. Πρότυπα παρουσιάσεων, ενσωμάτωση και διαχείριση αντικειμένων
9. Ειδικά χαρακτηριστικά και εφέ, προβολή παρουσιάσεων

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Διακογιάνης, *Το μεγάλο βιβλίο του WORD*, Εκδόσεις ANUBIS, 2003

Διδακτικές Σημειώσεις ΕΣΔΔ, «Εισαγωγή στα πακέτα Λογισμικού», Αθήνα 2005

Ed Bott and Carl Siechert, *Microsoft Windows XP Inside out*, Microsoft Press, 2004

Mary Millhollon and Katherine Murray, *Microsoft Office Word 2003 Inside out*, Microsoft Press, 2004

Craig Stinson and Mark Dodge, *Microsoft Office Excel 2003 Inside out*, Microsoft Press, 2004

Online Training Solutions Inc, *Microsoft Office Word 2003 Step by Step*, Microsoft Press, 2003

Curtis Frye, *Microsoft Office Excel 2003 Step by Step*, Microsoft Press, 2003

Various Authors, *Microsoft Office 2003 Super Bible eBook*, Wiley Publishing, Inc., 2003

Brent Heslop, David Angell and Peter Kent, *Word 2003 Bible*, Wiley Publishing, Inc., 2003

Ξαρχάκος, Κωνσταντίνος Ι., Καρολίδης, Δημήτριος Α., *Microsoft Office Excel 2003, Άβακας*

Tanenbaum, Andrew S. (Μετάφραση Στυλιανάκης Β.), *Δίκτυα Υπολογιστών*, 1996 (Πρώτη Ελληνική Έκδοση 2000), Εκδόσεις Παπασωτηρίου.

Faith Wempfen, *Powerpoint 2003 Bible*, Wiley 2003

<http://office.microsoft.com/en-us/training/HA102262291033.aspx>- 2003 Office System training courses

Ellen Finkelstein, *How to do everything with Microsoft Office Powerpoint 2003*, McGraw Hill Osborne 2003

<http://office.microsoft.com/en-us/powerpoint/default.aspx>

ΚΦ-Ε03: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η ανάδειξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών για την υποστήριξη της εισαγωγής, ανάπτυξης, συντήρησης και αξιοποίησης πληροφοριακών συστημάτων στη Δημόσια Διοίκηση.

Στόχος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με μεθοδολογίες ανάλυσης πληροφοριακών συστημάτων και χρήση του συγκεκριμένου εργαλείου ανάπτυξης MS ACCESS. Στόχος είναι επίσης η εξοικείωση με τις απαραίτητες τεχνικές για συντήρηση και αξιοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Βασικές έννοιες και Στάδια Πληροφοριακών Συστημάτων

- Εισαγωγή σε βασικές έννοιες Π.Σ
- Κύκλος Ζωής Π.Σ. φάσεις και παραδοτέα
- Μεθοδολογίες και τρόπος ανάπτυξης ενός πληροφοριακού συστήματος στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης
- Μελέτη σκοπιμότητας
- Δομημένος κύκλος ανάπτυξης συστημάτων
- Τεχνικές Ανάλυσης και σχεδίασης συστημάτων – παραδείγματα
- Βασικές γνώσεις στη διαχείριση ανάπτυξης λογισμικού
- Διαδικασία οργάνωσης δοκιμών και παραλαβής πληροφοριακών Συστημάτων

2. Εισαγωγή στην Ανάπτυξη Πληροφοριακών Συστημάτων

- Βασικές αρχές σχεδίασης των εφαρμογών - Ανάλυση των δεδομένων –
- Σχεσιακές βάσεις δεδομένων (Πίνακες, πεδία, σχέσεις, κλειδιά κ.λπ.)
- Κανονικοποίηση μιας σχεσιακής βάσης δεδομένων
- Το περιβάλλον ενός σχεσιακού συστήματος διαχείρισης βάσεων δεδομένων (π.χ. Access)
- Δημιουργία μιας νέας βάσης δεδομένων - Χρήση του Οδηγού Βάσεων Δεδομένων - Δημιουργία κενής βάσης δεδομένων - Χρήση της βοήθειας της Microsoft Access

3. Δημιουργία Πινάκων

- Πίνακες(Tables) - Οδηγοί (Wizards) - Όψη σχεδίασης - Όψη χρήσης - Δημιουργία πίνακα με χρήση του οδηγού (Wizard) - Δημιουργία πίνακα με το εργαλείο σχεδίασης Ορισμός πεδίων
- Τύποι δεδομένων - Ιδιότητες πεδίων - Μάσκα εισαγωγής στοιχείων
- Πρωτεύον κλειδί (Primary Key) - Ορισμός κανόνα εγκυρότητας πίνακα
- Ευρετήρια (Indexes)

- Διαγραφή πινάκων - Μετονομασία πινάκων - Μετονομασία πεδίων - Παρεμβολή - αντιγραφή - διαγραφή - μετακίνηση πεδίων

4. Ιδιότητες δεδομένων –πεδίων και τρόποι σύνδεσης με άλλες πηγές

- Αλλαγή ιδιοτήτων - τύπων δεδομένων - Αλλαγή πρωτεύοντος κλειδιού - Φίλτρα δεδομένων
- Εισαγωγή δεδομένων από εξωτερικές πηγές (Import) - Σύνδεση με εξωτερικές πηγές δεδομένων (Attach, Link)
- Περιορισμοί της βάσης δεδομένων - Συμπύκνωση της βάσης

5. Ερωτήματα σε Βάσεις Δεδομένων

- Οι όψεις του Query tool της Access - Όψη σχεδίασης (Design View) - Όψη χρήσης (Datasheet View) - Όψη SQL (SQL View) - Το QBE - Είδη ερωτημάτων (σύντομη περιγραφή) –
- Ερωτήματα επιλογής (Select Queries) - Δημιουργία ερωτήματος με χρήση οδηγού (Wizard) - Δημιουργία ερωτήματος με το εργαλείο σχεδίασης
- Επιλογή, διασύνδεση πινάκων - Επιλογή πεδίων πινάκων - Καθορισμός ιδιοτήτων πεδίων - Εισαγωγή κριτηρίων επιλογής - AND, OR, BETWEEN, IN, LIKE - Χρήση ημερομηνιών και ωρών στα κριτήρια – Ταξινόμηση
- Ερωτήματα συνόλων (Sum Queries) - Group By, Count, Sum, Expressions (κ.λπ.) - Χρήση παραμέτρων στα ερωτήματα - Ερωτήματα διασταύρωσης (Crosstab Queries) - Ερωτήματα ενεργειών (Action Queries) - Ερωτήματα Ενημέρωσης (Update Queries) - Ερωτήματα Προσάρτησης (Append Queries) - Ερωτήματα Διαγραφής (Delete Queries) - Ερωτήματα Δημιουργίας Πίνακα (Create Table Queries)

6. Δημιουργία Φόρμας

- Χρήσεις των φορμών - Ξενάγηση στις φόρμες
- Δημιουργία μιας φόρμας - Δημιουργία αυτόματης φόρμας - Δημιουργία φόρμας με χρήση των οδηγών φορμών (Forms Wizards) - Σχέση φόρμας – πίνακα / ερωτήματος
- Όψεις μιας φόρμας - Όψη σχεδίασης (Design View) - Όψη Φόρμας (Form View) - Όψη Φύλλου δεδομένων (Datasheet View) - Όψη προεπισκόπησης εκτύπωσης (Print Preview)
- Αντικείμενα (controls) μιας φόρμας (Παρουσίαση, χρήση κάθε αντικειμένου) - Δημιουργία μιας φόρμας με εργαλεία σχεδίασης
- Τροποποίηση της φόρμας - Σύνθετα πλαίσια και πλαίσια καταλόγων - Πλαίσια ελέγχου και κουμπιά επιλογών

7. Δημιουργία Αναφορών

- Χρήσεις των εκθέσεων - Διαφορές και ομοιότητες με τις φόρμες - Ξενάγηση στις εκθέσεις - Βασικοί τύποι εκθέσεων - Δημιουργία μιας έκθεσης - Δημιουργία αυτόματης έκθεσης - Δημιουργία έκθεσης με χρήση των οδηγών εκθέσεων (Reports Wizards)
- Σχέση έκθεσης – πίνακα / ερωτήματος - Όψεις μιας έκθεσης - Όψη σχεδίασης (Design View) - Διαμόρφωση εκτύπωσης έκθεσης - Όψη προεπισκόπησης εκτύπωσης

8. Ιδιότητες Αναφορών

- Δημιουργία μιας έκθεσης με εργαλεία σχεδίασης - Τροποποίηση της έκθεσης - Ιδιότητες μιας έκθεσης - Ιδιότητες των αντικειμένων μιας έκθεσης - Περιοχές της έκθεσης και σημασία τους
- Επίπεδα ομαδοποίησης έκθεσης -Υπολογιζόμενα πεδία - Χρήση οδηγού ετικετών αλληλογραφίας - Χρήση οδηγού γραφήματος - Δημιουργία ερωτήματος για μια σύνθετη έκθεση - Σύνθετες εκθέσεις - Δημιουργία δευτερεύουσας έκθεσης - Ενσωμάτωση δευτερεύουσας έκθεσης - Κατηγοριοποίηση εγγραφών

9. Δημόσια Διοίκηση και Συστήματα Βάσεων Δεδομένων

- Τεκμηρίωση
- Συντήρηση – Υποστήριξη Πληροφοριακών Συστημάτων
- Συστήματα Βάσεων Δεδομένων και Λογισμικό Υποστήριξης Πληροφοριακών Συστημάτων
- Θέματα Ασφάλειας ΒΔ
- Αξιοποίηση Πληροφοριακών Συστημάτων

11. Ολοκληρωμένο Παράδειγμα από τη Δημόσια Διοίκηση

- Ανάπτυξη σε Access θέματος που σχετίζεται με την Δημόσια Διοίκηση

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ε. Γιαννακουδάκης, *Σχεδιασμός και Διαχείριση Βάσεων Δεδομένων*, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Εκδόσεις Ε. Μπένος, Αθήνα 1999

D.C. Tschritzis, F. H. Lochovsky, *Data Models*, Prentice-Hall, 1982

C. J. Date, *An introduction to database systems*, 6th Edition, Addison-Wesley, 1994

Γ. Κόλια, *Βάσεις Δεδομένων (Τόμος I & II)*, Εκδόσεις Συμμετρία, 1986

Κ. Ζαχαρής, Χ. Κουνιάκης, Θ. Οικονόμου, Ν. Κασιμάτης, Ι. Μανωλόπουλος, *Βάσεις Δεδομένων, Τομέας Πληροφορικής*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2000

Χ. Σκουρλά, *Σχισιακές βάσεις δεδομένων*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, 1992

H. Feddema, *Microsoft Access Version 2002 Inside Out*, 2001

V. Andersen, *Πλήρης Οδηγός της Access 2002*, Γκιούρδας 2002

Η Βίβλος της Access 2000, Prague, Γκιούρδας 1999

John L. Viescas, *Ο Οδηγός της MS Office Access 2003*, Κλειδάριθμος 2005

Database Management Systems, Ramakrishnan – Gehrke, McGraw Hill, 2002

Γεώργιος Στ. Παυλίδης, *Ολοκληρωμένη Τεχνολογία Πληροφορικής*, Εκδόσεις Gutenberg, 2001

Μεθοδολογίες Ανάλυσης & Σχεδιασμού Πληροφοριακών Συστημάτων, Ευάγγελου Κιουντούζη, Εκδόσεις Ε.Μπένου, 1997

Helmut Barzelt, *Lehrbuch der Software Technik – Software Entwicklung*, Spectrum Akademischer Verlag, 1977

Roger Pressman, *Software Engineering-A practitioner's Approach*, European Adaptation, 5th edition, 2000

Γκρίτζαλης Δ. & Γκρίτζαλης Σ., *Ασφάλεια Λειτουργικών Συστημάτων*, Αθήνα 1991

Χάλαρης Ιωάννης, *Σημειώσεις μαθήματος Τεχνολογίας λογισμικού*, ΤΕΙ Αθήνας, 2004

Junginger S., Kühn H., Strobl R., Karagiannis D., *Ein Geschäftsprozessmanagement - Werkzeug der nächsten Generation – ADONIS: Konzeption und Anwendung. In: WIRTSCHAFTSINFORMATIK 42 / 5 (2000) 392 - 401*

Bayer F., Kühn H., Junginger S., Petzmann A., *E-BPMS: Ein Modellierungs-Framework für E-Business-Anwendungen. In: Bauknecht, K.; Brauer, W.; Mück, Th. (Eds.): Proceedings of the Informatik 2001 - Wirtschaft und Wissenschaft in der Network Economy: Visionen und Wirklichkeit*, University of Vienna, Austria 2001, 922 – 927

ΚΦ-006: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

I. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Η άρτια γνώση των ξένων γλωσσών αποτελεί σημαντικότερη προϋπόθεση για την αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης στον σημερινό απαιτητικό της ρόλο. Η κατάργηση των συνόρων ανάμεσα στα ευρωπαϊκά κράτη και η αυξανόμενη κινητικότητα μεταξύ των ευρωπαϊκών εργαζομένων δημιούργησαν νέες δυνατότητες αλλά και υποχρεώσεις των στελεχών του ανθρώπινου δυναμικού του Δημόσιου Τομέα για συνεργασία με τους ομολόγους τους σε τέτοιο βαθμό ώστε η ανάγκη για βελτίωση και επέκταση των δεξιοτήτων στις ξένες γλώσσες να κρίνεται όλο και περισσότερο αναγκαία.

Η ΕΣΔΔ έχει αναγνωρίσει την ανάγκη αυτής της γνώσης και για τον λόγο αυτόν οι ξένες γλώσσες σχεδιάζονται με βάση τις αρχές που προτείνει το Συμβούλιο της Ευρώπης, στο Ενιαίο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για την Εκμάθηση των Γλωσσών. Επιπλέον, λαμβάνονται υπόψη και οι ειδικές απαιτήσεις του χώρου της Δημόσιας Διοίκησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο το Πρόγραμμα λειτουργεί προς την κατεύθυνση ενός ευέλικτου συστήματος γνώσεων και δεξιοτήτων με στόχο την οργανική ένταξη και συμβολή του στο συνολικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΣΔΔ.

Το Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών λειτουργεί κατά τη διάρκεια της Κοινής και της Ειδικής Φάσης Σπουδών και η παρακολούθησή του είναι υποχρεωτική για όλα τα τμήματα εξειδίκευσης. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει υποχρεωτικά δύο ξένες γλώσσες, την αγγλική και τη γαλλική ή γερμανική ή ιταλική ή ισπανική. Όσον αφορά στα τμήματα Στελεχών Επικοινωνίας και Τουριστικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, η βαθμολογία και των δύο γλωσσών συμπεριλαμβάνεται στον τελικό βαθμό αποφοίτησης.

Στα Τμήματα Γενικής Διοίκησης, Περιφερειακής Διοίκησης, Κοινωνικής Διοίκησης και Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων συμπεριλαμβάνεται στον τελικό βαθμό αποφοίτησης η επίδοση στη γλώσσα με την οποία οι σπουδαστές έχουν εισαχθεί στην ΕΣΔΔ. Η βαθμολογία της δεύτερης γλώσσας δεν λαμβάνεται υπόψη στη βαθμολογία, συμπεριλαμβάνεται ωστόσο στον ατομικό φάκελο των εκπαιδευομένων, όπου αναφέρεται το επίπεδο γλωσσομάθειας. Η συγκρότηση των τμημάτων της δεύτερης γλώσσας, η οποία έχει επιλεγεί από τους εκπαιδευόμενους, γίνεται με απόφαση του Διευθυντή της ΕΣΔΔ και εφόσον συμπληρώνεται ικανός αριθμός εκπαιδευομένων κατά τμήμα.

II. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του Προγράμματος Ξένων Γλωσσών είναι η βελτίωση και διεύρυνση των δεξιοτήτων που εξασφαλίζουν την επιχειρησιακή χρήση της γλώσσας τόσο στον προφορικό όσο και στον γραπτό λόγο, προκειμένου τα μελλοντικά στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης να καταστούν ικανά να επικοινωνούν με ευχέρεια μέσα στο σύγχρονο ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές περιβάλλον.

Η στρατηγική που ακολουθεί το Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών είναι η παροχή σχεδιασμένων μαθησιακών δραστηριοτήτων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον χειρισμό ειδικών θεμάτων και ορολογίας, καθώς και στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με θεσμικούς μηχανισμούς που σχετίζονται με τους αντίστοιχους τομείς αρμοδιότητας των δημοσίων λειτουργών. Η έμφαση στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας δίνεται σε αυτό που έχει ονομαστεί Γλώσσα για Ειδικούς Σκοπούς. Είναι ωστόσο φυσικό, η διδασκαλία της Γλώσσας για Ειδικούς Σκοπούς να προϋποθέτει τη γνώση των γενικών στοιχείων της γλώσσας.

Οι ειδικότεροι στόχοι των μαθημάτων Ξένων Γλωσσών στην Κοινή Φάση Σπουδών είναι:

- Η ανάπτυξη των γενικών λειτουργικών δεξιοτήτων του γραπτού και προφορικού λόγου έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ευρωπαϊκές και διεθνείς απαιτήσεις.
- Η κατανόηση βασικών εννοιών και όρων που περιλαμβάνονται στους θεματικούς άξονες του συνολικού προγράμματος της Κοινής Φάσης Σπουδών, ιδίως σε θέματα ανάπτυξης και εφαρμογής δημοσίων πολιτικών, ευρωπαϊκών πολιτικών, οργάνωσης και λειτουργίας δημοσίων οργανισμών καθώς και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του Προγράμματος Ξένων Γλωσσών, λαμβάνονται υπόψη ως κριτήρια, η προηγούμενη εμπειρία στην κάθε γλώσσα, ο ενδεδειγμένος αριθμός σπουδαστών ανά τμήμα, η ποιότητα της διδασκαλίας και η ειδική θεματολογία ώστε να εξασφαλίζονται υποδειγματικά πρότυπα και να προκαλείται παραγωγικός διάλογος.

Τέλος, είναι βέβαιο ότι ο πολιτισμός αποτελεί ισχυρό καταλύτη στην ανάπτυξη μιας χώρας και μέσα από την ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων προάγεται η ιδιαίτερή του αξία, ενισχύοντας έτσι τη διαπολιτισμική έκφραση των εκπαιδευομένων και τη διαμόρφωση θετικών στάσεων και συμπεριφορών. Επιπλέον, καλλιεργείται η συνείδηση ότι ανήκουν σε μια ευρύτερη κοινότητα πολιτισμικών αξιών, μέσα στην οποία έχοντας ως εργαλείο επικοινωνίας τη γλώσσα ενθαρρύνουν και προωθούν την κατανόηση μεταξύ των λαών και τον εποικοδομητικό διαπολιτισμικό διάλογο.

III. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η εκπαιδευτική προσέγγιση που έχει υιοθετηθεί από την ΕΣΔΔ ακολουθεί μια εντατική μαθησιακή διαδικασία, η οποία οδηγεί στη βελτίωση της ποιότητας και της αποδοτικότητας των μελλοντικών στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης, πάνω σε θέματα που έχουν άμεση σχέση με τον εργασιακό τους χώρο. Ως εκ τούτου το Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών επικεντρώνει τη δράση του στα ακόλουθα πεδία:

- Στην προώθηση εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνικών με ανθρωποκεντρικό στόχο, αξιοποιώντας την υπάρχουσα εμπειρία και γνώση των εκπαιδευομένων μέσα από την ενεργητική συμμετοχή τους.
- Στην εξάσκηση των δεξιοτήτων κατανόησης κειμένων γραπτού και προφορικού λόγου, με στόχο οι εκπαιδευόμενοι, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στην ΕΣΔΔ, να αναπτύξουν και νέες δυνατότητες επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών με συναδέλφους τους σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνώς, με κύριο στοιχείο τη διαπολιτισμικότητα.

ΚΑ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

- Στη χρήση τεχνικών και μεθοδολογίας με διαθεματική προσέγγιση, που προάγουν την αλληλεπίδραση, τη διασύνδεση της μάθησης με πραγματικές περιστάσεις επικοινωνίας, όπως συμμετοχή σε παρουσιάσεις, συνέδρια, ευρωπαϊκές επιτροπές κ.ά.
- Στην εξειδίκευση σε ευθεία και αντίστροφη μετάφραση, η οποία βοηθά στην κατανόηση κανονισμών και κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με την κείμενη νομοθεσία της Δημόσιας Διοίκησης στη χώρα μας.
- Στην ταχύρρυθμη εξειδίκευση στην ορολογία και ειδικά θέματα που αφορούν καίριους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης, όπως Ευρωπαϊκοί Θεσμοί, Οικονομία, Απασχόληση και Κοινωνική Ασφάλιση, Υγεία, Νομικά Θέματα, Περιβάλλον, Πολιτισμός, Τουρισμός, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση κ.ά.

Αναφέρονται ενδεικτικά οι μεθοδολογικές πρακτικές που υιοθετούνται για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση του Προγράμματος.

- Επεξεργασία κειμένων
- Ασκήσεις κατανόησης
- Προσομοιώσεις
- Παιχνίδι ρόλων
- Προβολή οπτικού υλικού
- Ασκήσεις ακουστικού υλικού
- Παραγωγή γραπτού λόγου, σύνταξη διοικητικών επιστολών κ.λπ.
- Εργασίες σε ομάδες
- Παρουσίαση θεμάτων
- Ασκήσεις στις διαφορές κοινού και διοικητικού ύφους λόγου
- Παρουσίαση βασικών αρχών της θεωρίας της μετάφρασης
- Δραστηριότητες διαμεσολάβησης
- Μετάφραση κειμένων
- Προφορική περίληψη κειμένων
- Γραπτή σύνταξη περίληψης
- Ασκήσεις λεξιλογίου, παράγωγα, συνώνυμα, χρήση

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε δραστηριότητες διαμεσολάβησης (μετάφραση, παράφραση, περίληψη) ώστε να είναι δυνατή η επικοινωνία στο σύγχρονο περιβάλλον.

Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται προέρχεται από τη σχετική ξενόγλωσση βιβλιογραφία, από τον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο και τις Επίσημες Εκδόσεις της Ε. Ε. καθώς επίσης και από διδακτικό υλικό για τη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών γενικού και ειδικού ενδιαφέροντος. Επιδιώκεται η αξιοποίηση των θεματικών αξόνων της Κοινής Φάσης Σπουδών και της βασικής ορολογίας που αποδελτιώνεται από το πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών, όπως Οργανόγραμμα Υπουργείων, Δημοσιευπαλληλικός Κώδικας, Διοικητικοί όροι, Ευρωπαϊκοί θεσμοί και έννοιες κ.ά.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι δεξιότητες μέσω των οποίων επιδιώκεται η περαιτέρω ανάπτυξη της ξενόγλωσσης επικοινωνίας των εκπαιδευομένων.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ	- Να κατανοούν οι σπουδαστές μακροσκελείς και περίπλοκους μονολόγους, εισηγήσεις, ομιλίες κ.λπ. - Να διακρίνουν την έκφραση αντικειμενικών ή προσωπικών απόψεων. - Να κατανοούν συνομιλίες, δημόσιες συζητήσεις, τηλεοπτικές εκπομπές κ.ά. που αφορούν στη λειτουργία των θεσμικών οργάνων ή απόψεις για κοινωνικά ζητήματα. - Να μπορούν να κρατούν σημειώσεις σε σχέση με αριθμητικά ή στατιστικά δεδομένα κατά τη διάρκεια μιας επαγγελματικής συνομιλίας.
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ	- Να κατανοούν και να αντλούν πληροφορίες από εκτεταμένα και περίπλοκα γραπτά κείμενα, όπως άρθρα, εφημερίδες, επιστημονικά περιοδικά γενικού και ειδικού πολιτικού και κοινωνικού περιεχομένου. - Να κατανοούν κείμενα σχετικά με τους θεσμούς και τις λειτουργίες της Ε.Ε. - Σε ένα αυθεντικό δημοσίευμα να μπορούν να κατανοήσουν το κεντρικό νόημα, τον σκοπό για τον οποίο γράφτηκε, το ύφος, τη στάση και τις απόψεις του συγγραφέα.
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ	- Να μπορούν οι σπουδαστές να ρωτούν, να περιγράφουν και να διατυπώνουν την άποψή τους με επιχειρήματα, καθώς και να κάνουν προτάσεις για θέματα που αφορούν στη Δημόσια Διοίκηση.
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ	- Να μεταφέρουν σε ξενόγλωσσο συνομιλητή τους πληροφορίες από μια εκτεταμένη εκπομπή που παρακολούθησαν ή γραπτό κείμενο που διάβασαν στην ελληνική γλώσσα.
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ	- Να συντάσσουν οι σπουδαστές αναφορά με βάση στοιχεία και πληροφορίες από γραπτές και προφορικές πηγές. - Να συντάσσουν επιστολές, ηλεκτρονικά μηνύματα επαγγελματικού χαρακτήρα. - Η έμφαση στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας δίνεται σε αυτό που έχει ονομαστεί Γλώσσα για Ειδικούς Σκοπούς. Είναι ωστόσο φυσικό, η διδασκαλία της Γλώσσας για Ειδικούς Σκοπούς να προϋποθέτει τη γνώση των γενικών στοιχείων της γλώσσας. Να συντάσσουν την περίληψη ενός κειμένου, άρθρου, αναφοράς, έκθεσης κ.λπ. - Να κρατούν σημειώσεις για τις αιτίες, τα αποτελέσματα και τις πιθανές λύσεις με βάση γραπτό ή προφορικό κείμενο.
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ	- Να καταγράφουν οι σπουδαστές από στατιστικούς πίνακες και διαγράμματα στην ελληνική γλώσσα στοιχεία και πληροφορίες ως ενιαίο κείμενο στην ξένη γλώσσα.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ	
European Parliament	http://www.europarl.eu.int
Committee of the Regions	http://www.cor.europa.eu
Court of Justice	http://curia.europa.eu/en
Council of the European Union	http://ue.eu.int
Gateway to the European Union	http://europe.eu.int
Financial programming and budget	http://ee.europa.eu/budget/index_en.htm
European Central Bank	http://www.ecb.int
European Data Protection Supervisor	http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB

European Economic and Social Committee	http://eesc.europa.eu
European Investment Bank	http://www.eib.europa.eu
European Network and Information Security Agency	http://europa.eu/agencies/community_agencies/enisa/index_en.htm
Office for Official Publications of the European Communities	http://publications.eu.int
European Ombudsman	http://ombudsman.europa.eu/home/en/default.htm
EUR-LEX, the portal to European Union law	http://europe.eu.int/eur-lex/lex/en/index
European Institute for Innovation and Technology	http://ec.europa.eu/eit/index_en.htm
European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop)	http://europa.eu/agencies/community_agencies/cedefop
Summaries of the Union's legislation	http://europe.eu.int/scadplus
EU Bookshop	http://bookshop.eu.int
Historical Archives of the European Union	http://www.iue.it/ECArchives/en
EU Glossary	http://europa.eu/scadplus/glossary/index_en.htm
Opinion polls	http://europe.eu.int/comm/public_opinion
Organisation for Economic Cooperation and Development	http://www.oecd.org
World Health Organization	http://www.who.int/en
United Nations	http://www.un.org
World Trade Organization (WTO)	http://www.wto.org
Invest in Greece Agency	http://www.elke.gr
Présidence de la République	http://www.elysee.fr/accueil
Portail du Premier Ministre	http://www.premier-ministre.gouv.fr/fr
Assemblée Nationale	http://www.parlement.fr
Presidenza della Repubblica	http://www.quirinale.it
Presidenza del Consiglio dei Ministri	http://www.governo.it
Parlamento Italiano	http://www.parlamento.it
Die Bundeskanzlerin	http://www.bundeskanzlerin.de/Webs/BK/DE/Homepage/home.html
Bundespraesident	http://www.bundespraesident.de
Presidencia del Gobierno	http://www.la-moncloa.es
Congreso de los Diputados	http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso
El Senado de España	http://www.senado.es
Hellenic Exchanges Group	http://www.helex.gr
The Economist-Economist Conferences	http://www.hazliseconomist.com
ERT ONLINE	http://www.ert.gr/en
Panhellenic Exporters Association	http://www.pse.gr/eng/main.htm
Hellenic Foreign Trade Board	http://www.hepo.gr
Wikimedia Foundation	http://wikimediafoundation.org
The New York Times	http://travel.nytimes.com

ΚΑ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

Hellenic Migration Policy Institute	http://www.imepo.gr
Hellenic Foundation for European & Foreign Policy	http://www.eliamep.gr
Kathimerini	http://www.ekathimerini.com
Hellenic Parliament	http://www.parliament.gr
The National Herald – On line	http://www.thenationalherald.com
Athens News Agency	http://www.ana.gr
Council of Europe Parliamentary Assembly	http://assembly.coe.int
Center for Eurasian Policy	http://www.eurasianpolicy.org

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (ΕΣΔΔ)
Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος
τηλ: 210. 34 96 225-6, fax: 210. 34 28 042,
www.ekdd.gr